

EESTI POLITSEILEHT

Administratiiv-õigusline aegkiri.

Nr. 15/16 (173/174)

11. aprillil 1925 a.

V. aastakäik.

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas . . . . . Mk. 1000.—
 poolaastas . . . . . " 500.—
 veerandaastas . . . . . " 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas . . . . . Mk. 800.—
 poolaastas . . . . . " 400.—
 veerandaastas . . . . . " 200.—

Üksik nummer maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103.

Kuulutuste hind:

1/4 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 " " 2000.—	1/8 " " 500.—
1/3 " " 1350.—	1/16 " " 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—

Lehe eesküljel 750/0, tekstis 1000/0 kallim.

Adressi muutmine 30 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tall. osak. nr. 543.

Sisu: 1) J. Kaiv, Prostitutsioonist. 2) Rohkem ettevaatust ametliste ettekannete ja esitiste juures. 3) Esimene abi uppumisjuhtumistel. 4) Politsei sekretäride palgad. 5) Politseiametnikkude korterioludest maal. 6) B. v. Wülfing, „Blackmail“. 7) Ametlik osa. 8) Esperanto alalt. 9) E. Engelbrecht, Suurlinna öökujud. 10) Väljamaalt. 11) Küsimused ja kostmised. 12) Kuulutused.

Mõnd prostitutsioonist.

J. Kaiv.

Harilikuks arvamiseks on, et praegus-aegne ilm on patu pesa. Üheks kaaluvamaks argumendiks selle rabava järelduse tegemisel on — prostitutsioon. Pais- tab, nagu oleks viimane nähtus hilisema aja saavutus ning sellega mõni ilma uus kõlblise langemise tunnismärk. Kuid vaadeldes autoreid, kes seda küsimust põhjalikult uurinud, peame tulema üsna teistsugusele otsusele. Pea iga käsitus prosti- tutsiooni kohta algab või lõpeb ikinnitu- sega, et igal maal ja igal ajajärgul on ol- nud prostitutsioon.

Selles küsimuses suurima autoriteedi, Saksa teadlase Blaschko arvamise järele ei ole prostitutsioon meil vahest nii vana

kui inimsugu, kuid igatahes sama vana kui meie tsivilisatsioon, igal juhitumisel sama vana kui abielu sisseseadmine.

Nii leiame prostitutsiooni juba vanemate hommikumaa rahvaste juures, nagu assyr- lased, babyloomlased, perslased, foniikla- sed, hindud ja juudid.

Vanal ajal võiks tähele panna kolme liiki prostitutsiooni: külastusline, usu- line ja töendusline. Külastuslisel näol sündis see külalisega: usulise prosti- tutsiooni sihiks oli võita jumalate ja preestrite poolehoidu oma tagasihoidlik- kuse ohverdamise hinna eest; töendus- line prostitutsioon kannab iga teise töön-

Pühade tõttu ilmub järgmine „Eesti Politseilehe“ number 25. apr. s. a.

duse ilmet — ta sihiks on saada võimalikult rohkem kasu.

Nagu Herodot jutustab, pidid Baabelimaal sündinud naised vähemalt kord elus Baabeli tuletama ja seal asuvates armujumalate templites anduma mõnele võõrale. Nad pidid niikaua templis olema, kuni mõni võõras neid sealt oma juure kutsus naise rüppe raha visates, mis templi heaks langes.

Greekas tunti, niikaugele kui ulatavad meie teadmised, laialt prostitutsiooni, eriti usulist. Aphrodite kultus oli ühtlasi ka prostitutsiooni kultuseks. Iga kuu neljandal päeval korraldatavatest pidustustest võtsid osa hetäärid ning nende tulud langesid siis templi kasuks.

Prostitutsioonist saadud templite suured sissetulekud viisid Solon'i mõttele asutada riiklist avalikku maja: teiselt poolt pidid selleläbi kaitset leidma ausad naised.

Avalikud naisterahvad olid harilikku-dest kodanikkudest eraldatud ning ei tohtinud määratud kohast väljaspool liikuda ehk kuigi seda kitsendatud määral lubati, siis pidid avalikud naisterahvad kandma teatud kostüümi. Peale tähendatud lõbunaiste peaks siin nimetama veel hetääre, kes mitte iga esimese vastutulejaga kaasa ei läinud ning kes sageli oma iluduse, hariduse ja vaimukuse tõttu silmapaistvate luuletajate, kunstnikkude, mõttetarkade ja riigimeeste sõpruse võitsid.

Ka vanas Roomas tunti nii külustuslik kui ka usulist ja töenduslik prostitutsiooni. Kui suur oli andumine viimast liiki prostitutsioonile, seda tõendavad juba nimetuste hulk, mis avalikkude naisterahvaste liikidele antud nende kohtade järele, kus nad oma äri ajasid. Nii, näiteks, asusid *alicariae* ojade ja jõgede läheduses, *bustuariae* liikusid haudade ligiduses jne. Trajani ajal loeti Roomas umbes 32.000 avalikku naisterahvast. Kuid sellejuures peab tähendama, et Roomas veel laialdasem kui naisprostitutsioon oli meesprostitutsioon.

Avalikud lõbumajad asusid Roomas mustemas linnajaos, linnamüüri ääres, ning harilikult kirjeldatakse neid asutusi äärmiselt räpastena, nii et seal külastajatele mustuse lõhn külge olevat jäänud.

Samuti kui Greekaski tunti Roomas ka hetääre, keda siin *banae*deks kutsuti ning kes omataoliste hulgas teatud aristokraatia moodustasid. Hilisemate valitsejate poolt alustati siiski võitlust selle

usulise pahe vastu. Nii laskis Aleksander Severus avaldada nende paremasse seltskonda kuuluvate daamide nimed, kes endid olid lasknud lõbunaiste nimekirja kanda jne.

Eriti energilist võitlust algas prostitutsiooni vastu kristlik kirik. Apostlid, kõige esiteks just Paulus astusid liha patu vastu üles ning katsusid vanaaja maitsemise õpetusele vastu seada kristlaste tagasihoidlikku eluviisi.

Järgnevat keskaega iseloomustab prostitutsiooni suhtes kahepaiksus. Ühelt poolt salliti prostitutsiooni ning lõbunaistega läbiläimist, kuid samal ajal olid viimased ränga põlguse osalised ning neid loeti autuiks isikuteks.

Keskaegsetest korraldustest prostitutsiooni alal võiks ära märkida n. n. naistemajasid (*Frauenhäuser*) Saksamaal. Nende peale vaadati kui mõdapeasemata pahe peale, mis osaliselt tarvilikud arvati olevat ausate naiste ja neidude kaitseks, osaliselt ka selleks, et teostada järelvalvet ning saada ka teatud tulu. Sarnased asutused anti maavalitsejate või linnade poolt teatud tasu eest kontsessiooni peale. Linnades teostas nende asutuste üle kõrgemat järelvalvet kas linnavalitsus ise või mõni alam ametnik. Asutuste sisemise korra suhtes toimusid sellekohased naistemajade määrused, mille täitmise eest vastutasid asutuse juhatajad. Muidu oli lõbunaiste seisukord väga mitmekesine — olenedes maakohast. Nii anti nad kohati timulka järelvalve alla ning maeti surma puhul prügiatku. Teistes kohtis olid neil aga isegi mõnesugused eesõigused: nii kanti nad Frankfurdis kodanikkude raamatusse. Umbes sama seisukord oli Prantsusmaal. Ka seal leidsid avalikud lõbumajad tunnustust. Alates 7. aastasaja lõpust olid isegi vaimulikud lõbumajade külalisteks. Hilisemal keskajal võttis prostitutsioon kõrgema seisuse mitte millegagi piirduva elu eeskujul veel rohkem pinda, nii et isegi kloostrid suuremateks ropenduskohtadeks muutusid. Pariisis olid prostitueerijad korraldatud zunftide eeskujul ning kasutasid isegi mõnesuguseid eesõigusi. Igal aastal pühitsesid lõbunaised püha Magdaleena püha sellekohase protsessiooniga. Suguhaiguste tekkimisega seati nad sanitaar kontrolli alla. 15. aastasaja lõpupoole loeti Pariisis selleaegse 150.000 elaniku kohta 5000—6000 harilikku lõbunaist.

Mis puutub uuemasse aega, siis viis

vaatekoha muutumine prostitutsiooni suhtes avalikkude naistemajade sulgumisele. Osaliselt sündis see ka reformaatorite mõjul. Osaliselt aitasid kaasa ka zunftid, kes oma liigetele keelasid avalikkude lõbunaistega läbi käia. Käsi käes tähendatud asutuste sulgumisega näis seltskonnas kasvavat põlgatus lõbutüdrukute vastu, mille järeldusel kadus ka komme neid lasta avalikkudest pidustustest osa võtta. Suurt osa etendas tunnustatud prostitutsiooni kaotamise juures sifilise tekkimine, mille edasikandjateks peaaesjalikult avalikud lõbunajad said.

Muidugi ei ole sellega öeldud, et nüüd prostitutsioonil lõpp oli. Nende korralduste tagajäreks oli sala lõbunaiste arvu kohutav kasvamine.

Lõpetades rännakut läinud aastasada-desse, katsume kindlaks teha, mida õieti prostitutsiooni all mõista, sest ka siin võib ühekiülgssusse sattuda ning, välja minnes meil ainutunnustatud abielu mõistest, prostitutsiooniks lugeda iga teist sugulist ühendust, mis ei sünni abielu katte all. Viimast vaatekohta ei saa aga õigeks lugeda.

(Järgneb.)

Rohkem ettevaatust ametliste ettekannete ja esitiste juures.

Politseiametnikud on kohustatud Kr. kpd. sead. § 250 põhjal igast sündmusest, mis sisaldab üldisele kohtule alluvaid kuriteo tunnemärke, ajaviitmata — 24 tunni jooksul, kohtu-uurijale ja prokuröörile ehk tema abile ette kandma.

Peale selle tuleb välispolitsei ametnikel nimetatud sündmustest teadustada oma ja kriminaalpolitsei ülematele, asudes otsekohe juurdlemistele, vaatamata selle peale, kas ülaltähendatud võimudest keegi kohale ilmub või mitte.

Tuleb ette juhtumisi, millistel politseiametnikud — raiooniülemad — saadud teateid sündmuste üle mitte hoolega kontroleerides, enneaegu kannavad ette kohtu-uurijatele niisugustest sündmustest, mis mitte üldisele, vaid rahukohtule alluvad.

Võtame, näituseks, juhtumise, kui keegi isik ilmub raiooniülema juure ja räägib, et kusagil talus on mehed omavahel joomapidu pidades kaklema läinud, üks on teisele haava pähe löönud, pea purustanud — inimene suremas, palub kiirelt kohale ilmuda, süüdlasi vahi alla võtta jne.

Samas paigas võtab raiooniülem avalduse vastu, ilma et ta kiirelt kohale lähiks saadud avaldust kontroleerima, kannab ette sündmusest kohtu-uurijale, prokuröörile, kriminaalpolitseile jne., kes asuvad sündmuse paigast kilomeetrite kaugusel maakonnalinnades. Sarnast kiiret korrast ettekannet põhjendab muidugi raiooniülem Kr. kpd. sead. § 250-ga. Saades tõsist teadaannet, kohtuvõimud igatahes võivad sõita kohale, missugune väljasõit on kulude ja raskustega ühenduses. Kui aga hiljemalt nende kohale ilmumisel peaks

selguma, et vigastus ei ole sugugi elukardetav, inimene leitakse toibunult või koguni juba tervena, kerget liiki haavade-ga jne., siis on kohtuvõimud eksiteele viidud, nende väljasõit tühise asja pärast otstarbetu ning politseiametnikku võidaks süüdistada N. sead. § 417 põhjal, ebatõele vastava, kontroleerimata ettekande pärast. Ei saa ametnik igalkord ka sellega vabandada, et avalduse andjale N. sead. § 940 sai kuulutatud, sest ei saa inimest valelikuks pidada; ligiühtel võib olla omaviisi arusaamine ja ettekujutus sündmusest, milliste põhjal oma avaldust sündmuse puhul väljendab. Ainult sel puhul langeb inimene mainitud § järgi karistuse alla, kui midagi olematut sündmusest kõneleb, meelega ja kuritahtlikult ametivõimused eksiteele viies.

Õnnetuste ja kuritegude juures avaldavad inimesed omi arvamisi ja teevad vastupidiseid järeldusi. Mõned on kaastundlikud kannataja vastu, teised passiivsed ja kolmandad koguni vaenulised, vaatates selle peale, missugune vahekord teatud inimestel kannatajaga varemalt oli, kuid igaiüks väljendab sündmust omaviisi. Kannataja oma perekonnaliikmed selles suhtes võivad kõige sagedamini sündmuse kontroleerimisel ametniku eksiteele viia. Ametnik peab aga rahuliselt seisukorda jälgima ja asjatundja (arsti) arvamise kaasabil otsustama haavamiste juhtumistel, kas asi allub üldisele või rahukohtule, kas haavad kerged või rasked — elukardetavad.

Kuidas aga Kr. kpd. sead. § 250 nõuet täpselt täita, kui 24 tunni jooksul ikkagi

peab sündmusest vastavatele võimudele ette kandma, pealegi kontroleeritult — tõele vastavalt?

Siinjuures tuleb meile appi Kr. kpd. sead. § 253, milles öeldud: kui kuriteo tundemärgid kahtlased, ehk kui politsei saab teated mitte küllalt ustavast allikast, rahvasuust jne., siis enne asiast vastavatele võimudele ettekandmist, peab järele kuulama, kas tõesti on üks ehk teine kuritegu toimunud.

Pöörame ülaltoodud raske ehk elukardetava haavamise teate saamise juure tagasi.

Raiooniülem peab muidugi kirjalikult avalduse võtma, kuulutades avaldusandjale N. sead. § 940.

Kohtu-uurijale ja prokurööri abile ei või siiski veel ettekannet saata, sest enne tuleb isiklikult kiirelt kohale sõita saadud teate kontroleerimiseks. Kui ametlikku arsti ei ole koha peal, siis võimalikult erarsti kaasa kutsuda, et selgusele jõuda viimase otsusel, kas saadud haav elukardetav või mitte, või kuulub see koguni kergete liiki. Kui on silmaga näha, et kannataja seisukord tõesti elukardetav, siis katsuda lähemast telefonipunktist kõigile, kellele võimalik, teadustada, kõige pealt arstide; kui arsti ei ole kohal, siis kriminaalpolitseile, kohtu-uurijale jne. On kuritegija ja jäljed olemas, enesest mõista, tuleb esimene kaaskodanikkude abil kinni pidada ja jäljed alal hoida jne. Üldse asuda kohtu-uurija eest tegevusele Kr. kpd. sead. § 252 ja 258 ja t. põhjal. 24 tundi on küllalt pikk aeg. näituseks, kui hommikul raiooniülem teadet saades sündmusest, kiirelt kohale ruttab, suudab siiski saadud esialgset teadet kontroleerida ja sama päeva õhtul veel posti kaudu teele saata ettekanded kohtu- ja eeluurimise võimudele, kui viimastega milgil põhjusel ei saanud ühendusse astuda telefoni teel. On kannataja suremas, siis peab raiooniülem kohtu-uurija eest surija vormiliselt üle kuulama, nagu seda Krim. kpd. sead. nõuab, tehes sellekohast märkust. Kui politseiametniku poolt kohalekutsutud arst konstateerib, et kannataja vigastused kergete liiki, muid kuriteotunde-

märke, nagu röövimise, riisumise, vägistamise jne., ei ole, langeb iseenesest ettekande tarvidus kohtu- ja eeluurimise võimudele ära, ning politseiametnik toimetab juurdlust harilikus korras.

Ettekanded ja esitised tulevad 24 tunni jooksul teha, arvates sellest momendist, mil ametnik sündmuses veendunud ja et see tõesti allub üldisele kohtule, mitte rahukohtule.

Tuleb ette, et rahukohtule alluva asja juurdlemisel selguvad üldisele kohtule aluvad kuriteo tundemärgid, nagu võltsimised, altkäemaaksu võtmised, kvalifitseeritud vargused ja muud, siis eraldab ametnik asja ja teadustab eeluurimise võimudele alles 24 tunni jooksul, kui sündmuse fakt saab tõeks tehtud.

Kui politseiametnik rahva kuulujutu või ebakindlast allikast saadud andmete järgi juurdlust alustab üksikõik misuguse kuriteo kohta, ei teadusta tema ennem kellegile kohtuvõimudest, kui asi on enamvähem selge.

Ei lähe ametnikul korda saadud avalduse ehk kaudsel teel kogutud andmete põhjal ülepea kuritegu ehk selle toimijaid paljastada, ehk jäävad asjaolud kahtlaseks, siis ei teadusta tema üldse asiast kohtu-uurijale, vaid esitab juurdluse alluvuse järgi oma otsekohesele ülemusele Kr. kpd. sead. § 253 põhjal lõpetamise korralduseks.

Olgu tähendatud, et mainitud § mõiste pole niisugune, et asi jäädavalt kustub, vaid kui peaks hiljemalt uusi andmeid ilmsiks tulema, võib sama asia edaspidisele juurdlemisele võtta.

Leiab prokuröör lõpetamiseks ette kantud juurdluse puuduliku olevat, kõik asjaolud mitte küllalt selgitatud olevat, siis annab juurdluse tagasi täiendamiseks kas algatajale omale, kriminaalpolitseile ehk kohtu-uurijale.

Kahtlastel juhtumistel on parem juurdlust prokuröörile ette kanda Kr. kpd. sead. § 253 korras, kes tarvilise juhatuse annab, ennem kui asja hooletusse ehk seisma jätta, nagu seda tihtilugu vilumata politseiametnikkude juures ette tuleb.

Hääl.

Esimene abi uppumisjuhtumistel.

Politseiametnik võib tihtipeale olukorda sattuda, kus vaja on kas ujumise juures uppuvat isikut päästa ehk aga, mis mui-

dugi mõista, harvemini ette tuleb, inimest, kes meres või jõe- ehk järvevees tahab vabatahtlikult oma elu lõpetada, takistada

eesmärgi teostamisel. Selle juures juhtub tihti, et isikud, keda korda läheb veest veel õigel ajal välja tõmmata, juba meelemärkuseteta on; kui tarvilik abi kohal on, võib inimest uuesti ellu kutsuda, kuna meil võrdlemisi õige tihti nähtus kordub, et veest väljatõmmatud inimene, keda veel oleks võidud päästa, siiski sureb sel ainsal põhjusel, et kedagi lähedal ei ole, kes teaks kuidas tarvilikku esimest abi anda. Kui siin jutt on harilikust abist, siis ei ole selle all loomulikult arstline abi mõeldud, sest uppumiskordadel läheb ainult kõige õnnerikkamal juhtumisel korda kohe arsti leida; terve küsimuse raskus seisab selles, et vaja on esimest abi anda kuni arsti kohale jõudmiseni. Esimest abi võib anda ainult see, kes lähedal viibib ja mõned minutid võivad saatuslikuks saada inimese elule. Meil, iseäranis linnade lähedal (näiteks Pirital, Tallinna juures), on välispoliitsei ametnikud alati kergelt ja ruttu kättesaadavad, mispärast esimese abi andmise oskus politseile väga tähtis on ja üheks mitte viimase tähtsusega ülesandeks kaasabis kodanikkudele ja nende kaitsmises. Loodetavasti saavad asutatavas politseikoolis mõned tunnid (sest rohkem pole selleks vaja) ohverdatud tarviliste näpunäidete andmiseks politseiametnikkudele. Sest olgugi, et küsimust kirjeldada võib, ei anna see siiski neid tagajärgi, mis võib anda praktiline demonstreerimine.

Peaasi seisab siin, nagu üldse politseiametnikkude teenistuses, selles, et kohe peale sündmust ruttu ja teadlikult tegutseda hakataks — see on esimeseks nõudmiseks inimesi päästmiseks.

Kui tuleb päästa inimest, kes kalda lähedal hakkab põhja vajuma, siis jätkub kepi, vihmavarju, mantli, piissi, vöörihma jne. ulatamisest uppujale, kes võib neist asjadest kinni haarata; soovitatav on, et sel juhtumisel veel keegi kolmas isik päästjat kinni hoiaks, et viimane uppuja poolt ei saaks vette tõmmatud. Kui inimene, kelle elu hädaohus, kaugemal kaldast, siis tuleb, kui võimalik, päästepall ehk rõngas kohale toimetada; parem kui viskamine on palli (ehk rõnga) viimine ujujate poolt õnnetuskohale, kusjuures uppuja siis palli küljes oleva köie abil kaldale toimetatakse. Ka aerud võivad uppujat päästa, kui viimasel veel võimalik on oma pea aeru peale panna. Kui tegemist on päästmisega talvel jäämurdumisel, siis on kõige otstarbekohasem võtta lauda, redelit ja sarnaseid asju ning neid ettevaatlikult

õnnetuskohale lükata ehk ise nende peal roomata uppuja juure; äärmisel juhtumisel tuleb kõhuli õnnetuskohani katsuda jõuda, sellejuures hädaohus viibijat sõnadega ergutades ning seletades, et varsti kõik hädaoht möödas; viimasel juhtumisel tuleb uppujale, kui võimalik, aidata selili jää peale saada. Kui õnnetuskohale mingi päästmiseks määratud asi lükkatud ja uppuja sellest kinni haaranud, tuleb asi pikkamööda kaldale tõmmata, mis iseenesest suuri raskusi ei sünnita, kui tegemist lahtise veega; kui uppujat ja kalda (ehk kindla koha) vahel ainult jää, siis on päästmine selle läbi raskendatud, et jää keha raskuse tõttu murdub ning töö nõuab rohkem tähelepanu, rahu ja külma verd.

Hoopis raskemaks kujuneb asi siis, kui päästja on ise pidanud vette hüppama; kõige pealt tuleb katsuda võimalikult ruttu kõik tööd segavad riided seljast võtta, nagu kuu, saapad jne. Selle päästmise juures on võimalikud mitmed viisid. Kui hädaohus viibiv isik ise ujuda oskab ja hädaoht krampide ehk väsimuse tõttu välja kutsutud, siis on kõige otstarbekohasem uppujale ülesandeks teha oma väljasirutatud käsa kergelt päästja õladele panna, kes siis ühes päästeobjektiga kõhuli kaldale ujub. Teistel juhtumistel tuleb päästjal harilikult selja peal ujuda ja nimelt: kui uppujat selle läbi vee peal hoitakse, et tema peast kinni võetaks nii, et suu ja nina vee peal on ehk kui uppujat selja tagant ehk kaenlaaugu kohalt kinni hoitakse ja kaldale tuuakse. Õige raskeks kujuneb mõni kord enesetapjate päästmine, kes ei taha vabatahtlikult lasta enast veest välja tuua. Sarnase päästmise juures võiks kõige kindlama meetodina soovitada järgmist viisi: uppujale pannakse käed kaenlaaugu alt nii läbi, et neid saab viimase kukla peal kokku panna ning kaldale viiakse ainult jalgadega liigutades; kui uppuja kätega vehkleb, siis ei aita mõni kord muu abinõu, kui tema pea vee alla surumine, tarbekorral isegi kuni meelemõistuse kaotamiseni; muidugi tuleb neid juhtumisi väga harva ette, sest ka enesetapjad tahavad, nagu tegelik elu näidanud on, suuremalt osalt ellu jääda, kui surm juba väga ligedal.

Kõige selle juures võib aga omakord päästjale tõsine hädaoht tekkida, nimelt kui uppuja — mis tihti juhtub — surmahirmus päästjast kinni haarab, et aga tugeleida ja päästja nii moodi ise võib oma

juhguse ohvriks langeda. Kõige lihtsam talitusviis niisugusel korral on otsekohe vee alla laskmine, sest uppuja, katsudes vee peale tulla, laseb päästjast lahti; kui päästja vabanenud, võtab tema vee peale tulekul uppujalt võimalikult alt kinni ja viib teda kaldale. Kuid iga kord see abinõu ei aita. Kui uppuja päästia käevarrest kinni hoiab, siis aitab harilikult kätega vehklemisest ülevalt alla, et uppujast lahti saada; kui uppuja kuidagi teisiti päästjast kinni hoiab, siis võib viimane ühe käega uppuja ristluude peale kõvasti vajutada ja teise käe tema lõua vastu pressida, nii et käsi suu kinni hoiab ning põial ja esimene sõrm nina kinni panevad ja pea tagasi tõukavad; kui veel võimalik on parema põlvega kõvasti ohvri kõhu vastu lüüa, siis on kindel, et võimalik on pääseda uppuja iõu peale vaatamata. Kõigi sarnaste abinõude juures tuleb silmas pidada ja kindlaks juhtnõõriks võtta, et päästja peab ennast igal tingimisel, tarbekorral kõige toorema vägivaldaga abil uppuja kätest päästma, kui see abiandjast kõvasti kinni hoiab, nii et mõlemad uppada võivad; sest päästjal on tähtis mitte veel lisaks uppuja elule ka oma elu kõige rängemasse hädaohtu viia, samuti ka kõige peale vaatamata ikkagi hädaohus viibiva elu lõppude lõpuks päästa katsuda.

Kui ohver kaldale toodud on, ning tema juba meelemõistuse kaotanud, peab ajaviitmata algust tegema uuesti elluäratamise katsetega. Igal juhtumisel tuleb sellega rehkendada, et isik palju vett neelanud on, tuleb otsekohe katsuda vett nii palju kui võimalik kõrvaldada: tähtis on see hingamisaparaadi uuesti tööle panemiseks. Harilikult arvatakse, et seda kõige rutemini ja paremini selle läbi kätte saadakse, et veest päästetu lihtsalt pea peale pannakse. See ei ole õige ning sarnane talitusviis võib isegi kahju tuua loodetud kasu asemel. Ohver tuleb panna kõhu peale nii, et rinnade alumise ja kõhu kohta mingi asi, näit., pinn pannakse; isikut võib lihtsalt ka üle põlve panna, nii et keha ülemine osa madalamal on ehk raskete inimeste juures keha lihtsalt natuke kõrgemale tõsta; siis tuleb käega selja peale vajutada. Sarnase asetamise juures jookseb vesi suust, ninast, hingekõrist ja kõrvadest välja. Harilikult palju vett välja ei jookse, paljudel juhtumistel tühjeneb ka kõht sarnase operatsiooni juures. Suu ja nina peavad mudast puhastatud saama. Igal juhtumisel peab otsekohe

arsti järele saadetama ja kuni viimase ilmuniseni tuleb elluäratamise katseid edasi toimeltada, tarbekorral tundide kaupa seni kui arsti poolt pole surm konstateeritud. Kunstliku hingamise katsete juures tulevad uudishimulised, keda ju harilikult palju õnnetu ümber kogub, kõrvaldada, et ohvri ümber oleks vaba ruum õhu juurevoolu jaoks. Ei ole soovitatav, et veest päästetu saaks kõetud ruumi viidud, isegi talvel on parem kui kunstlik hingamine saab õues ette võetud, kõige parem mingisuguses paviljonis ine.

Kirjeldatud eeltõõ nõuab ainult paar silmapilku aega ning tuleb otsekohe peale vee väljalaskmist alustada kunstlikku hingamist. Kui kopsude iseseisev hingamine juba on seisma jäänud, siis võib tihti selle läbi, et pikemat aega sisse- ja väljahingamise liigutusi kunstlikult järel aimatakse, seda kätte saada, et kopsud jälle normaalselt töötama hakkavad. Selleks aga on vaja — ja seda tuleb politseiametnikkudel kindlasti silmas pidada — et kunstliku hingamisega otsekohe peale ohvri veest väljatoomist algust tehakse ja arsti ära ei oodata, sest just selle kunstliku hingamise juures on iga silmapilk tähtis ja üks sekund võib siin inimese elu ja surma üle otsustada.

Kunstlikke hingamisviisisid on mitu; siin kohal olgu tähendatud kaks neist, kusjuures mõlematel ühesugune väärtus elu päästmisel. Esimene meetod on nii nimetatud Sylvester-Brosch-Meyeri meetod, ning tema seisab järgmises:

Kunstliku hingamise eesmärgiks on kopsusid mehaaniliselt laiendada ja kokku vajutada ning seda võib kätte saada järgmisel viisil:

1. Meelemärkusega isik pannakse otse selja peale, kusjuures pealmine keha osa riietest vabastatakse. Olad asetatakse kõrgemale (puuhalu, riiete ine. abil), nii et pea madalamal on.

2. Keel peab juhtumisel, kui tema kõriõõle ette on läinud ja viimast selle läbi kinni paneb, ette tõmmatud ning tarbekorral kellegi teise isiku poolt kinni hoitud saama. Et karta on, et päästetu suu kinni vajutab, tuleb mingisugune kõva asi (puutükk ehk ninarätik ine.) hammaste vahele panna.

3. Nüüd tuleb lamaja isiku peaotsis seistes ehk põlvili mõlemate kätega tema käte alumistest osadest küünarnuki kohalt kinni võtta ning ühetasaselt ja tuge-

valt tema käed pea juure tõmmata ning seal mõni sekund hoida (kunstlik sisehingamine).

4. Käed lastakse samal teel alla langeda ning pressitakse siis mõneks silmapilguks kõvasti, kuid mitte liig suure jõuga meele-märkuseta rinnakorvi külgede vastu (kunstlik väljahingamine).

5. Neid sisse- ja väljahingamise liigutusi ei tohi liig kiirelt teha, neid tuleb vahetpidamata jätkata kuni iseseisva hingamiseni; nii pea kui näha on, et päästetu iseseisev hingamine järele jääb, tuleb otsekohe uuesti kunstliku hingamisega peale hakata.

6. Kui kuulda on, et õhu sisse- ja väljavool kopsudest koliseva ega puhuva mühinaga ei sünni, siis on see tunnusmärgiks sellele, et kõrisõlm vaba pole; sarnasel juhtumisel tuleb ülalkirjeldatud moel hingamisteede vabaks tegemise eest hoolitseda.

Kui inimene iseseisvalt hingama hakkab, siis on väga soovitatav südame tugevuse ergutamiseks südame massaashiga algust teha. Selleks pannakse käsi inimese rinnade peale ning lüüakse põidlagaga kiires korras järgimööda tugevasti südame kohale. Nüüd tuleb selle peale mõelda, kuidas uuesti inimese kehale soojust tagasi anda, mis vee sees olemisel kadus. Käte saadakse seda sellega, et inimese kehaosasid õerutakse, sellejuures tuleb õerumist südame suunas toimetada; kui vähegi võimalik peab haige soojakstehtud tekkidesse ja linadesse pandama ja sooja voodi viidama. Kui haige juba neelata võib — kuid ainult sel juhtumisel — võib temale vähe haaval ettevaatlikult sooje jookke anda. Kui haige veel neelata ei saa, ei tohi seda teha, sest vedelik võib

hingekurku sattuda ning läkastamishädaoht on suur.

Kõigi ettevõetud abinõude peale vaatamata tuleks haige haigemaija viia, et temale senini kui kõik hädaohud möödas, vahetpidamata abi ja järelvalvet võimaldada.

Lõpuks olgu veel teine kunstlikult hingamise meetod nimetatud (Edinburgi ülikooli professor Schäferi meetod), mis õige lihtne on, kergesti meele jääb ning nii väsitav ei ole neile, kes katsuvad veest päästetut ellu kutsuda, kui üleval kirjeldatud viis.

Peale selle kui hingamisteed puhastatud on ning vesi õhukanaalidest kõrvaldatud ja inimese ülemine kehaosa riietest vastastatud, pannakse meelemärkuseta isik kõhuli maha, tema käed tõstetakse ülesse poole, pea keeratakse külje peale ning suu tehakse lahti. Päästja asub põlvili ohvri kõrvale ehk tema selga, paneb kämblad tema selja peale nii et põidlad peaaegu kokku puutuvad ja väljasirutatud näpud külgede kohalt alumiste küljeluude külge ulatavad. Ettepoole paenutamisega vajutatakse allapoole ilma et selle juures jõudu tarvitatakse selleks, et õhku kopsudest välja pressida, tagasiminekuiga vanasse seisukorda kaob vajutus ning kopsud võivad õhku sisse hingata. Nii moodi toimetatakse kuni iseseisva hingamise alguseni. Kõige parem on selle juures, et õiget kiirust kätte saada, lugeda: üks-kaks-kolm, selle juures enese hingamise kiirust aluseks võttes, s. o. umbes 15 korda minutis. Tuleb ainult silmas pidada et päästia oma pea peab teisele küljele alla laskma ja mitte sinna poole, kus päästetu pea on, et äratarvitatud õhk viimase suu juure ei satuks.

Politsei sekretäride palgad.

(Vastuseks vastuste peale.)

Minu artikli puhul — politsei sekretäride palkadest — on raiooniülem A. ja „Maamats“ ärevusse sattunud ja „Politseilehes“ nr. 10 ja 11 selle polemiseerimisele asunud.

Esimeseks ärevuse põhjuseks näib see olevat, et mina palkade vahekordade vaatlemisel raiooniülemat endise urjadnikuga võrdlesin. Arvan praegugi, et see nõnda on. Selle põhjalaks on endine Vene „Politsei“ ja pärastine „Miilitza“ seadus, mis „R. T.“ nr. 1 — 1918 a. ka

Eestis maksma pandi, siis 19. detsembril 1919 a. meie olude kohaselt „Politsei“ korralduseks“ muudeti, mille järele end. uriadnik-militsionäär „vanem. kordnikuks“ nimetati ja alles 4. aprillil 1921 a. („R. T.“ nr. 26) praeguseks „raiooniülemaks“ välja kasvas. Samuti on meil maksvad ka teised end. vene seadused, kuivõrd need meie seadustega ei ole muudetud.

Mina käsitasin palkade vahekordi. Raiooniülem tunnistas end suurema palga vääriliseks kui sekretäär. Politsei jaos-

konna ülema abi ja sekretäär seisavad ühes palgaastmes. Järgnevalt peaks sarnasel korral raiooniülem suuremat tasu saama, kui tema esimene ülem. — Poliitiliste keeriste aegadel tekkis ühesarnasuse põhimõtte, mis kõigile pidi võimaldama ühesuguse ülalpidamise ja töötasu — vaatamata hariduse ja oskuse peale. Sellel ajajärgul kerkisid lihtsamate ametnikkude ja teenijate palgad niivõrd, et palga suuruse järele nende seas vaevalt võis juhatajat ära tunda. Sellega võiks seletada palgakade õiglusest vahekordi. Hiljem läks kõrgematel ametnikkudel korda palgalisa saavutada ja seda ootavad järjekorras ka sekretärid. Kui siiski „Maamats“ „politseiniku täku“ kaerte eest hoolitseb, siis maksu ta ka korralikult omad maksud, millede sissenõudmiste üle raiooniülemad alati kaebavad ja mis ka nende aktiivsem töö on.

Siis on psühholoogiline tõde, et iga inimese tähtsam instinkt on elu alalhoidmine ja sellepärast tuleb kõigil oma terve eest hoolt kanda. Selleks korraldatakse juba koolides ja mujal vabas õhus liikumisi, spordiharjutusi jne. Selles suhtes on raiooniülem oma teenistuse juures

ühtlasi alaline jala-, jalgratta- ehk ratsasportlane. Et sarnane õhus liikumine tiisikuse ehk seesuguste haiguste algallikaks oleks, seda mina ei ole kuulnud. Selle vastu on kantseleis küll imariin, maksa ja muud haigused alalised soovimata külalised.

Lõpuks arvustajad deklareerivad, et raiooniülem on alaline tunnimees ja tõsine kaitsevaelane, see ainuke politsei kandvam jõud, kuna staap oma ülematega ja ametnikkudega näib kõrvaline ehk koguni ülearune asutus olevat. Arvan, et politseiorganisatsiooni võiks võrrelda inimese kehaosadega, kus kõik liikmed ja ka sekretariaadile vastav eluvere ringjooksu elundid on tarvilikud. Et aga selles organisatsioonis iga raiooniülem suudaks juhita intensiivselt tegutseda — näib käsu- kirjade ja teiste teadete järele kahtlane olevat, sest korralikke politseinikke-raiooniülemaid kavatsetakse alles kasvatama hakata. Senini, kui see ei ole sündinud, tuleb kaitse- ja kriminaalpolitsei ametnikkudel tähtsamais asjus nende asemel ohvitseride kohuseid täita. Kui raiooniülemad kõigega toime saaksid, siis oleks hulk riigikulu kokku hoitud. Ja seda oodatakse.

Sekretäär K.

Politseiametniku korterioludest maal.

Mäletavasti on juba mõned korrad „Politseilehe“ veergudel valgustatud politsei raiooniülemate korteriolusid maal. On avaldatud arvamist, et asjasse kuidagi lahendust võiks tuua need, kelledel selleks korraldusvõimu on. Kuid kõik on jäänud sarnaseks, kui oli.

Mispärast, näituseks, peab politseiametnik maal oma kehvast palgast, millest praegusel ajal vaevalt elamiseks jätkub, pidama peale isiklikuks tarviduseks oleva toa, veel teise toa, kus vastu peab võtma ametitöitingul kodanikke, nii päeval kui ööl, seda tuba kütma ja valgustama; samal ajal kasutavad prii korterid ühes kütte ja valgustusega metsaülemad, metsnikud, ringkonnavalitsejad, postiametnikud, tolliametnikud, piirivalve, jaosk. arstid, ämmaemandad, kooliõpetajad jne. Isegi metsavahid, kelledel vast kunagi kodanikke ametasjus oma korteris vastu võtta ei tule, võivad uhkustada 3—4-toalise riiklise korteriga. Kellelgi neist eelnimetatuist ei tule küll kodanikku köögis ehk magamistoas ametitöitingul vastu võtta. Käige

aga maal politsei raiooniülemad läbi, ja Teie leiata harva, et politseinikul kirjutuslaud voodi ees või köögi nurgas üles pole seatud. Mitte sellepärast, et politseinikul puudub maitse, vaid selle tõttu, et suur korter maksab kallist tüüri, 1500—2500 mk, kuus, millist summat võimata maksta praegusest palgast.

Kõik kannatad veel ära ja ootad ning ootad, ehk kuidagi olukord paraneb. Kuid mis siis teha, kui korterimanik ühel ilusal päeval tuppä ilmub, ühest ning teisest juttu teeb ja korraga, kui möödaminnes, mõista annab, et tuleb uut ulalust otsida? Kust saab uut ruumi politseinik, keda keegi healmeelil oma tümnikuna ei näe hulgaliste klientide tõttu ja muudel põhjustel. Seisab veel värskest meeles, kus mõni aasta tagasi teenistusse astumisel terve päeva korterit otsisin, käies majast maija tervelt kaks perekat küla läbi, kus isegi keegi sellega hakkama sai, et korteriks pakkus vihtlemise sauna otsas asuvat trietumise tuba, ning selle päevase otsimise tulemus oli, et vaevalt nelja ruut-

sülla suurusesse korterisse kaasiüriliseks sain isiku juure, kes igal võimalikul juhtumisel purju jõi.

Sarnaste oludega peab leppima ametnik, kes peab olema autoriteetne riigivõimu esitaja koha peal.

Kui tahetakse, et politseinik tõesti oma vastutusriikka ameti kohaselt autoriteetne oleks, siis võimaldatagu temale riikliselt kindel eluase, kus temal oleks peale isikliku ruumi, veel eraldi tuba kodanikkude vastuvõtmiseks. On, näit., maksev kor-

raldus, et politseinik mingi kodaniku juure eestuksest, mitte köögi kaudu, mispärast peab siis seesama kodanik politsei juures köögi kaudu käima. Samasugune on lugu vastuvõtmise ruumi kütte ja valgustusega. Politseinik on nõus oma isiklikuks tarviduseks oleva ruumi üüri ise tasuma, kuid riikliste toimingute jaoks oma isiklikust palgast kantselei ruumi pidada, seda kütta ja valgustada, see pole õiglane.

Oleks soovitav, et ka teised ametivennad korterite suhtes oma muljeid väljendaks. Raiooniülem K.

„Blackmail.“

B. v. Wülfing.

Juba kuude kaupa kirjutavad Inglismaa ajalehed sellest. Näib, nagu ei huvitaks kedagi enam teised küsimused; suured poliitilised küsimused on unustusse jäetud; igas seltskonnas, igas lokaalis, igal pool on jutt ainult ühest ainek: „Blackmail“.

Väljapressimised — sest sellest on jutt — juhtuvad igas kohas; kuid ei tea, et need kusagil seltskonda sel viisil oleks huvitanud, nagu see praegu Inglismaal sünnib. Kõige pealt ripub see ära sellest sensatsioonist, mis väljendub Inglismaa ajakirjanduses sarnase iseloomuga protsesside juures, millede peale teises kohas rohkem kui igatühe isikliku asja peale vaadatakse — ning see asjaolu teeb terve küsimuse kõigile huvitavaks. Teiseks aga on eriti viimasel ajal tuntud tegelased, kuulsate nimede kandjad, kelle vastu üldse suurt huvi tuntakse, asjadesse segatud. Et kõige selle juures tegemist pole ainult liialdatud kuulujuttudega, vaid et siin, nagu näib, nähtavale vana Inglismaa palhe tuleb, näitab see tõeasi, et parlament pidi tegemist tegema n. nim. Home-Secretary ettepanekuga, s. o. ihunuhtluse sisseseadmise küsimusega võitluses selle palhe vastu! Muudugi ei minda kunagi nii kaugele, juba sellepärast mitte, et paljudel juhtumistel naisterahvad on peastüüdlased.

„Mr. A.“ lugu sai kuulsaks üle terve ilma ja kasvas rahvusvahelise tähtsusega sündmuseks. Inglise võimude esialgne kava „Mr. A.“ isikut — nii nimetati teda esialgu ka kohtuvõimude poolt — varjata ei läinud korda, ning seda, mida paljud juba ammugi teadsid, teadis lõppude lõpuks

terve maailm: „Mr. A.“ ei olnud keegi muu, kui Sir Harry Singh, üks kõige tähtsamatest India võimukandjatest. Katsuti tema käest kahel korral 150.000 Inglise naela välja pressida — ning esimesel korral läks kavatsus ka täide. Selle kõikide tähelepanu äratava „Blackmail“ aluseks oli India vürsti armastus inglase Robinsoni ilusa naise vastu.

Vaevalt hakkas ärevus selle juhtumise kohta raugetama, kui jällegi hakkas uut „Blackmail“ protsessi avaliku arvamise kihama panid. Umbes neli nädalat teevad kohtud, ajalehed ja publikum tegemist n. nim. „Dennistoun-case'iga“. Ka siia on segatud kõrgema seltskonna tegelased.

Kolonel Dennistouni lahutatud naine kaebas endise mehe kohtusse ning nõudis varemalt mitmel korral mehele laenatud väiksemate rahasummade tagasimaksmist. Kolonel Dennistoun võttis peale lahutamise protsessi lõpu omale naiseks Lord Carnarvoni lese (teatavasti sai Lord Carnarvon üle ilma kuulsaks oma uurimistega vana Egiptuse ajaloo kohta ja eriti Tutanchameni väljakaevamiste tõttu); ülles sellega sai kolonel rikkaks meheks. Mrs. Dennistoun oli nähtavasti selle peale kindel, et kolonel ise ja eriti koloneli uus naine, endine Lady Carnarvon, ei lase asja kohtulauani minna ja sõnalausumata, vaikselt tema nõudmisi rahuldavad. Kuid asi võttis hoopis teise pöörde ning küsimusest, mis iseenesest tühine oli, kujunes välja protsess, mis mõnes Inglise seltskonnas valitseva moraali peale isearalist valgustust heidab. Selgus nimelt protsessi ajal, et Mrs. Dennistoun oma abielus olemise ajal koloneliga peale

mehe veel seitset meesterahvast õige intiimselt armastas, nende seas ka kindral Sir John Covansi, Inglise sõjaväe ülemkortermeisterit, kes suri 1921. a. Viimasega astus proua ühendusse mehe teadmisel selleks, nagu naine kohtu ees seletas, et kõlkvõimulise kindrali protektsiooni osaliseks saada. Kahtlemata võlgneb ka kolonel Dennistoun surnud kindralile auastme kõrgendust, ordumärkisid ja eriliselt head kohta maailmasõja ajal. Peale kindrali olid veel: üks Ungari prints, keegi kuulsa Hispaania härjavõitleja ja keegi surnud Lord Carnarvoni sõbradest Mrs. Dennistouniga intiiim vahekorras. Asi võttis veel sellepärast huvitava pöörde, et endine kolonel Dennistouni naine ja praegune, endine Lady Carnarvon, omal ajal kõige paremad sõbrannad olid. Lady Carnarvon tunnistas kohtu ees, et Mrs. Dennistoun väga meeldiv naisterahvas on, kes igale ühele kergesti meeldib ja keda terve Lord Carnarvoni perekond armastas. Lady Carnarvon õppis kolonel Dennistouni tundma, kui Lord Carnarvon veel elus oli ja müüis sel ajal kolm kuulsat Gainsborough pilti, mis tema isiklik omandus, maha, et saadud rahaga Dennistounile abiks olla, kes parajasti väga rasketes ainelistes oludes elas. Nii siis kujunes lõpuks esialgselt tähtsusetaks kaebusest väikese, laenatud ja mitte tagasimakstud summa pärast hiigla protsess, mille lõputulemus igatahes see on, et kaotajal osal väga suuri summe tuleb maksta.

Kuna Dennistouni lugu veel kõikidel

suus, algab juba uus „Blackmail“ protsess, mis, võib olla, sama suureks kasvab.

Lady Willson-Barker, kuulsa teadlase Sir David Willson-Barkeri abikaasa, oli mitu aastat õige heas vahekorras Mr. Waterhouse'iga. Viimane päris tema surma puhul suurema varanduse. See varandus aga kadus viimase pennini väljapressimiste tagajärjel, mis Mr. Waterhouse'i vastu tema oma armukese poolt ette võeti. Nimelt oskas see asia nii moodi sisse seada, nagu ähvardaks keegi kolmas isik avalikkuse ette tuua tema ja Waterhouse'i vahekordi, kuna tema tegelikult nähtavasti selle saladusliku kolmanda isikuga käsi-käes töötas. Mr. Waterhouse suri vahepeal, peale selle kui tema sarnasel kombel terve oma suure varanduse oma armukesele-petjale ohverdanud oli. Tema lesk on nüüd protsessi Lady Willson-Barkeri vastu alustanud, kusjuures esimene nõuab kirjeldatud moel väljaressitud varanduse tagasimaksmist.

Kõik need sündmused on Inglismaal, nagu juba alguses tähendatud, suurt tähepanu äratanud ja ärevust välja kutsunud. Ei saa aga märkimata jätta, et inglased selle juures asia peale lõppude lõpuks ükkagi kui iga inimese isiklise asia peale vaatavad; nemad ei kasuta neid sündmusi ära poliitilistel võitlustel vaenlaste vastu, vaid vaatavad juhtumiste kui õige huvitavate, sensatsiooniliste sündmuste peale, mille üle võib palju juttu ajada ja mõtteid vahetada.

Ametlik osa.

Käskiri siseministeeriumile 2. aprillist s. a. nr. 23:

15-mal märtsil lahkus teenistusest omal palvel, pensioni peale mineku puhul, Viru maakonna politseiülema abi Jakob Tenneberg.

J. Tenneberg'i lahkumisega kaotas politsei ühe oma tüsedamatest töömeestest. Ligi 7. aasta jooksul vastutusrikkal kohal Eesti politsei teenistuses olles, on J. Tenneberg ennast omas ametis avaldanud, kui osav, püsiv ja hoolas ametnik. Tema lahkumise puhul avaldan J. Tenneberg'ile teenistuse nimel tänu.

Piirivalve valitsuse ülema käskiri 18. märtsist s. a. nr. 38:

Vabariigi Valitsuse otsusega 18. veebruarist 1925 a. on annetatud minu abile kolonel-leitnant Arved Engman'ile ja Narva jaoskonna Komarovka ralooni ülemale kapten Rudolf Uk'ile vabadussõjas ülesnäidatud iseäralise vahvuse eest II liigi III järgu Eesti vabadusrist, missugused au-
tasud nende teenistuslehte sisse kanda.

Piirivalve valitsuse ülema käskiriaga 30. märtsist s. a. nr. 47

on reservist teenistusse ilmunud leitnant Voldemar Pääsuke kantud valitsuse ohvitseride nimekirja ning määratud Nar-

va jaoskonna Vasknarva raiooni nooremaks oliviteriiks, 30. märtsist s. a. arvates.

Käsurkirjaga Tartu linna politseile 2. aprillist s. a. nr. 13

on Tartu maakonna politsei van. kordnik Richard Raudsenp määratud politsei

2. jaoskonna raiooniülema kohustetäitjaks, arvates 1. aprillist 1925 a.

Petseri maakonna politsei ülema käsukirjaga 2. aprillist s. a. nr. 14

on 3. jaosk. kordnik Rudolf Virupai määratud Kulje valla 11. raiooni ülema k. t., arvates 1. aprillist s. a.

Esperanto alalt.

Esperanto raadiojaam.

Üleilmise esperanto liidu poolt Genevis kavatsatud suuremajoolise raadiojaama ehituseks on üleilmise esperantilaskonna poolt tarviline raha kokku pandud. Sel puhul on Shveitsi valitsus neile praeguse raadiojaama tasuta tarvitada annud kuni uute ehituste valmisaamiseni.

Nagu teada, soovivad uut suuremajoolist raadiojaama kasutada ka Genevis olevad rahvusvahelised organisatsioonid eestkätt Rahvaste Liit.

Esperanto suur edu Viinis.

Möödunud aastal Viinis äräpeetud esperanto XVI üleilmise kongressi mõjul on Austrias ja eriti Viinis Esperanto liikumine suurt poolehoidu võitnud.

Praegusel ajal töötavad Viinis 14 kursust, neist mitmed kooliõpetajatele. Uute Viini koolihariduse edendamise nõukogu poolt korraldatavatele kursustele andsid 5 päeva jooksul üles 2500 osavõtjat.

Kaubandusline eksperiment.

Rahvusvahelise keele abil kaubandusline läbikäimise elustamiseks on palliudes riikides korraldatud kaupmeeskonnale vastavad kursused. Kõik kursandid astuvad omavahelisse läbikäimisse ja parim kursant saab komandeeritud Pariisi rahvusvahelisele kaubanduse konverentsile.

Prantsusmaal, Inglismaal, Saksamaal ja Bulgaarias on asja edendamiseks riigivalitsuste, kaubakodade, kaubandusliste liitude me. poolt suurt ainelist toetust antud.

Esperanto ja turism.

Pariisi sõitjatele väljamaalastele igakülgse reisu hõlbustuseks on „Rahvuslise reisibüroo“ poolt organiseeritud suurejooneline vastuvõtmine. Igasse jaama on reisibüroo poolt pandud kioskide juure Esperanto keelt rääkivad ametnikud, kes igale väljamaalasele tarvilist juhatusi annavad.

Suurlinna öökujud.

E. Engelbrecht, Berliinis.

Siis kui kodanik provintsilinnas juba magusalt magab ja tänavad ning platsid tühjad, valitseb suurlinna Berliini tänavatel veel kihav ja elav liikumine. Autod ja autobussid kihutavad tänavaid mööda alla ning väsinud voorimehed liiguvad tassases tempos koju poole. Ning suurte peatänavate kõnniteedel jääb inimeste hulk tihtipeale seisatama ja liigub siis uuesti tasakesi edasi. Kellegil ei ole rutt ja keegi ei mõtle koju minemise peale. Igaüks tahab veel lõbutseada ja midagi näha, sest Berliini ööelu algab.

„Soliidne öölokaal“ nii sosistab neile möödaminnes kahtlase välimusega kavalter. Kui tema näeb, et meie huvi äratatud on, täiendab tema oma lahket

kutset veelgi: „soliidne, väga soliidne ja igatepidi tipp topp! Ka iludustantse võite näha minu härrad!“ Sellega tahab tema öelda, et „soliidne“ ainult hindade kohta mõeldud on, kuna tema oma ettevõtte soolidsust muus osas allakriipsutada ei taha. Umbes 30 sammu esimesest eemal ilmub juba teine, kes oma kutsega mitte enam nii tagasihoidlik ei ole. „Paljastantsud, minu härrad, kuid väga ilusad.“ hüüab tema meile. Ja niimoodi tulevad meile veel mitmed sarnased, lahked noorhärnad vastu, kes ühe ehk teise keelatud öölokaali teenistuses seisavad ja lokaali jaoks võõraid otsivad. „Anreisseriteks“ nimetatakse neid, kelle ülesandeks on võõraid lokaali meelitada ja kes omi ohvreid siis

kusagil läheduses olevale „Schlepperile“ üle annavad, kes neid öölokaali toimetab. Sarnased öölokaalid asuvad õige harva ruumides, kus selleks vastav luba antud: suuremalt osalt on nemad mahutatud kiines korras üüritud ja möbleeritud korteritesse, poodidesse ehk keldritesse, isegi kõige mustemaid kalltsude ehk söö hoiuruumi kasutatakse ära tähendatud otstarbeks. Just mitte harilik, mõni kord hinnuäratav ümbruskond meelstab sarnast publikumi eriliselt oma juure. Et niisugustes lokaalides, mis politsei ootamata revideerimiste vastu ühe või mitme kaasabilise, n. nim. „Spanneri“ läbi enam-vähem hästi kaitstud on, publikumi rängalt tüsatakse, „neppitakse“, on iseenesest mõistetav. Sest äri peab palju ja mitte väikseid protsente maksma kõigi nende „Anreisserite“, „Schlepperite“, „Spannerite“, kelnerite, tantsijannade jne. „töö“ eest: pealegi tahab ettevõtja ise hästi teenida, sest suure riisiko juures ei ole mõtet väikese kasu peale välja minna. Publikum peab ikka ja alati hästi palju maksma ja saab selle eest kõige harvematel juhtumistel midagi korralikku juua. Ka teised lubatud lõbustused on alaväärtuslised, kui üldse võib lõbustustest jutt olla. Sest õige kahtlaseks lõbuks tuleks ikkagi pealtvaatamist pida, kuidas üks neljakümne aastane tantsijanna, kelle vastikud silmad ja toored näojooned tunnustust tema õige elukutsse kohta annavad: tänavatel armastust raha eest välja jagada, alasti tantsib ja omi „meeldivaid“, „ilusaid“ kehaosasid näitab. Kuid ka suuremad hädaohud varitsevad siin võõrast. Kuritegelised isikud ootavad siin oma ohvrit, jõonud võõrast, keda juba otsekohe öölokaalis ehk pärastpoole koiu minekul paljaks riisutakse. Nii mõnigi pummeldaja on pidanud sarnast öölokaalis käimist lunastama oma rahatasku, taskukella ja teiste väärtasjade kaotusega ehk isegi tervisega.

Sama hädaohulikud on ka keelatud mänguklubid, millede külastamiseks vastutulelikud härrad kuni varase hommikuni ettepanekuid teevad. Ka siin leidub õieti ikka kõiksugu kahtlast elementi, kes mitte teadliku võõraga varsti sõbralikus vahekorras ja kes võõraid paljaks varastavad ehk röövivad. Selle juure tuleb veel arvata asjaolu, et need keelatud mängu ettevõtted suuremalt osalt elukutseliste valemängijate omad on ja et neis valemängijaid õige palju käib. Nendes keela-

tud mänguklubides leiame meie samuti nagu öölokaalideski palju „daame“, kes äriajamise otstarbel klubidesse tulnud, kui neil igavaks saanud tänavaid mööda edasi-tagasi liikuda, armastust pakkudes.

Üksikult ehk suuremal arvul käivad lõbunaisterahvad öö läbi kuni hommikuni tänavaid mööda ringi ehk seisavad kusagil tänavaga nurgal maksujõulise ohvri ootel. Tihtipeale on nende armukesed vahtidena ehk nende kaitsijatena ametis. Ja hoidku taevas seda vaest meesterahvast, kes ei suuda lõbunaisterahvaga, kes sarnase kaitse all, kokku leppida. Kohe on need ätised kohal, tungivad ohvri kallale ning peksavad teda tihtipeale elukardetavalt läbi.

Käidavate tänavate nirkadel ehk majade väravate all on „vorsti Maxi“ asukoht, kes odava hinna eest tuliseid vorstikesi müüb — puhtast sealihast, nagu tema ise garanteerib. Ning pummeldajate seas leiab tema küll alati palju ostjaid. Tema juure koguvad enamasti ka lõbunaisterahvad, kellel parajasti tööd ei ole, et natuke juttu vesta. Kuid „vorsti Max“ ei müü mitte ainult vorstikesi, tema võimaldab ka teisi keelatud lõbusid. Sest „vorsti Max“ müüb tihti muu seas ka kokaiini, seda valget kihvtipulbrit, ja selles mõttes on tema ärisõprade ringkond vist küll veel laiem ja ustavam. Ei aimatagi, kui suure kiirusega kokaiini tarvitamine Saksamaal maad võtnud on, laiad rahvakihid on paratamatult tema küüsis. Võib küll öelda, et umbes 30 protsenti kõikidest lõbunaisterahvastest, mängijatest ja homoseksuaalsete kalduvustega inimestest kokaiini tarvitajad on ja et ka kodanlikes ringides, mitte harva ka kunstnikkude seas, kokaiini omale truud alamaid leidnud on.

Ka sigarettide müüjad, kellel oma äri ajamiseks luba ei ole, kes meile suurearvult vastu tulevad ning „sigaretid! sigaretid!“ sosistavad, müüvad peaaegu kõik kokaiini. Ja kui nendel enestel seda kaup ei ole, siis teavad nemad igatahes kindlasti, kust seda lähema viie minuti jooksul saada võib. Kokaiinikauplejate rasked karistamised, kelle vastu üldse ei saa kunagi küllalt karmilt üles astuda, arvesse võttes nende tegevuse suurt hädaohu, annavad ennast viimasel ajal tunda ning nende äritegevus on veidi tagasihoidlikumaks läinud. Ka teistes riikides valitseb kokaiinitõbi. Venemaal, Poolamaal ja Romaani tõugu rahvaste juures isegi veel

kaugelt suuremas ulatuses kui Saksamaal.

Ühe tänava nurgal astub keegi meeste-rahvas ettevaatlikult meie juure. Kas meie ei sooviks huvitavaid pilte vaadata! Ja siis viib tema meid — kartlikult ümber vaadates — kusagile maja nurka, kus kõiksugused keelatud raamatud ja pornograafilised ülesvõtted olemas. Kui tema kaup tänaval enam ei lähe, astub tema harilikult lähemasse öölokaali, kus tema omale ostiaid otsib. Siin on tema tihti peale küllaline, keda heameelega nähtakse.

Kõiksugused kahtlased isikud liiguvad tänavat mööda, vaatavad uurivalt meie otsa ning sunnivad meid ettevaatusele. Ja see ettevaatus on väga tarvilik. Sest öö on nii mitme kuritegija tööpäev, pimedus ja tänavate tühjus aitavad kaasa

nende eesmärkide kättesaamisele. Öösel lähevad nemad tööle, katsuvad õnne sissemurdmisega äridesse ja korteritesse, kui edu peale lootus olemas.

Mureta kodanik, kes öösel tänavaid mööda mõnel põhjusel on sunnitud liikuma, ei näe mitte midagi, ei pane tähele neid hädaohite, mis olemas. Tema leibastab öine elu ja liikumine ilmsüütu olevat. Ja siiski nõuab suurlinna öö vahetpidamata ohvreid. Nii mõndagi isikut on tema moraalselt ja füüsiliselt hukkanud. Nii mõnigi raiskaja ehk vekslivõltsija võlgneb ainult ühele sarnasele suurlinna ööle tänu oma kuriteo eest ja nii mõnigi ettevaatamata kodanik on tema tõttu kaotanud oma raha ehk jäädavalt omast tervisest ilma jäänud.

Väljamaalt.

Rinnalastega kauplemine.

Los Angeles'i linnas Ameerika Ühisriikides arreteeris politsei hiljuti ühe ämmaemanda, keda selles süüdistati, et tema rinnalapsi kasusaamise eesmärgiga 175 kuni 200 dollari eest müüs. Hazel Sims, nii on ettevõtliku, suurte äriliste kalduvustega ämmaemanda nimi, seletas, et tema ei ole tahtnud otsekohe rinnalaste ostu-müüki korraldada, vaid et tema eesmärgiks on olnud ainult nii öelda saatuse parandamine; tema on tahtnud, et vanemad, kellel palju lapsi ja kellel raske mitme lapse kasvatamise ja ülespidamise kulud kanda, võiksid rõõmu teha sarnastele abielupaaridele, kellel sugugi lapsi pole.

Noorsugu ja kokaiin.

Nõukogude Venemaa keskkomitee, kelle ülesandeks on hoolitseda vaeste, mahajäetud ehk eksiteele sattunud laste eest, pööras hiljuti Nõukogude valitsuse tähelepanu selle peale, et kõiksuguste uimastavate ainete tarvitamine alaealiste seas kohutaval kombel kasvab. Eriliselt on kokaiini tarvitamine laste hulgas laialdaselt maad võtnud. Selle juures valitseb, nagu tähendatud komitee konstateerib, sarnane pahe mitte ainult nende noorte poiss- ja tütarlaste seas, kes ilma järelvalveta, koduta ja ametita mööda tänavaid ümber hulguvad, vaid ka kooliskäijate noorte imemete, eriti keskkooli õpilaste seas. Ko-

mittee teeb valitsusele ettepaneku suuremates linnades, kõige pealt Moskvas, Leningradis ja Harkovis asutusi luua, mis kirjeldatud nähtuste vastu võitlema hakkaks, kusjuures tuleks noori inimesi, kes kokaiini ja teiste uimastavate ainete tarvitamise tõttu vaimliselt ja kehaliselt kannatanud on, mõneks ajaks asutusse jätta kuni terveks saamiseni ja kihvtide tarvitamisest loobumiseni.

Valemängijad Inglismaal.

Inglased on teatavasti igatpidi praktiliste kalduvustega rahvas; praktilise iseloomuga on ka, nagu järgmine lugu näitab, Inglismaa maksuametid.

Keegi Leeds'i linna kodanik, kelle elukutseks hasartmäng, katsus mõnikord, kui mäng õnnestada ei tahtnud, kunstlikult õnne oma juure meelitada. Nähtavasti töötas mees kaunis kaua takistamatult selles sihis, kuid hiljuti käis tema käsi halvasti; mängija, kellel muu seas suur varandus, sai valemängu pealt tabatud ja hakkas järgmisel päeval arreteerimise käsku ootama. Kuid arreteerimise käsu asemel toodi mõni päev peale sündmust mängija korterisse teine ametlik paber — maksuinspektori teadaanne tulumaksu sissenõudmise kohta, mis oli kokku seatud valemängu protokollil põhjal. Maksuinspektor oli, nagu Inglise lehed teatavad, nähtavasti õige heas arvamises mehe võimete kohta valemängu suhtes ning mää-

ras mängijale suurema tulumaksu summa. Arvatavasti hakkab prokuröör asia kohta siis huvi tundma, kui selgub, et mees korralikult tulumaksu ära ei tasu.

Röövlite paradüis.

Euroopas ei teata õieti veel praegugi, mis tähendab sõda Hiinamaal. Kui isegi maailmasõda meele tuletada ja kõiki neid halbtusi, mis ühenduses temaga rahulikkude elanikkude peal lasusid, siis ei saa kaugeltki veel õiget ettekujutust sellest, mis praegu sünnib Kauges-Idas. Tuleb silmas püüda, et meie ajal Hiinas ei sõdita isamaalise väimustuse ega kõrgete poliitiliste eesmärkide pärast. Kui kellegi väejuhi sõjaväeosad teise maakonda satuvad, muutuvad nemad röövlite salkadeks, kellele saagihimule ei saa keegi piiri panna.

„Central China Post“ — suur Hankaus ilmuv ajaleht — kirjeldab viimase aasta sündmusi Ho-han provintsis; nii nagu lugu selles maakonnas, olevat olukord igalpool. Ho-han provintsis põrkasid viimase kodusõja päevil kaaks suuremat vaenulikkuväeosa kokku ning samal ajal, kui sõjaväed provintsi pärast üksteisega võitlust pidasid, muutus maakond täielikuks röövlite pesaks ning paradüisiks.

Üks tugev röövlitesalk, mida moodustasid ühe sõjaväe kõige halvemad olnused, läks Juchovi linna, mis umbes 50 miili lääne pool Pekingi-Hankau raudteed asub, ning jäi kolmeks nädalaks sinna. Selle aja jooksul riisuti linn sõna tõsisel mõttes paljaks, ning elanikkudele ei jäetud mitte midagi; mida ei suudetud ära viia, põletati ära ja võrdlemisi jõukas linn muutus lühikese aja jooksul rusuhunnikuks. Juchovi linnast ära minnes, otsustasid röövlid ühe osa kokkuröövitud varandustest linna vaestele kinkida. Järgmine salga ohver oli Kiahsieni linn, mis eelmisest 20 miili ida poole. Elanikud panid esialgul vastu, kuid loomulikult ei saanud nemad endid pikemat aega hästivarustatud sõjameeste vastu kaitsta. Ühel ööl tungisid röövlid ka linna, kes kõige pealt üle saja elaniku maha tapsid kättemaksmiseks vastupaneku eest. Muu seas leiti peale röövlite lahkumist ühes linnakaevus 42 inimese (nende hulgas olid ka lapsed) surnukeha; inimesed olid hirmus röövlite eest vabatahtlikult oma elu lõpetanud. Kiahsieni linna jäid kuritegijad üle kuu aega; äraminekul pistsid röövlid linna mitmest kohast põlema, nii et praegu sellest midagi

järele ei ole jäänud. Kõik asjad, millel vähemgi väärtus, võeti röövlite poolt kaasa ehk hävitati ära; mööbel, aknaraamid ja ukseid tarvitati põletismaterjalina ära. Misjonimaja rööviti tühjaks; mitmepäevase vaeva järele läks röövlitel korda majasolevat raudkappi lahti murda, kus aga parajasti suuremat rahasummat ei olnud. See tekitas muidugi kuritegijates viha, kes otsekohe maja põlema süütasid, selle juures aga misjonäride ja kasvandikkude elule kallale ei tunginud — nähtavasti kartuses väljamaa võimude eest.

Üldse pole huvitusega tähendada, et samal ajal, kus hiinlaste — mitte ristiusuliste seas kõige koledamad veritööd toime pandi, misjonärid ja samuti ka viimaste kaitse all seisvate hiinlaste-ristiusuliste vastu midagi tõsisemat ette ei võetud. Mitmesaja tapetute hulgas pole, näituseks, mitte ühtki ristiusulist. Üks salga pealikutest valis oma asupaigaks ühe misjonäri maja ning andis käsu, et kõik ristiusulised sinna majja kokku koguks. Kokku olevat tulnud üle 500 inimese, s. o. hoopis rohkem kui linnas üldse ristiusulisi oli. Et ruume sarnase suure arvu äramahutamiseks ei jätkunud, lubas pealik kõigile linnast välja minna ning andis lahkujatele kaitseks isegi suurema salga kaasa.

Kui röövlid lõpulikult linnast lahkusid, võtsid nemad tähtsamate perekondade liikmeid pantvangidena kaasa raha väljapressimiseks omaste poolt ja samuti esialgseks enesekaitseks. Isegi mõne tähtsama tegelase surnud perekonnaliigete surnukehad olevat röövlite poolt välja kaevatud ja kaasa võetud. Selle juures läksid kuritegijad teadmises välja, et hiinlased omi surnuid väga austavad ja ennem nõus on nende väljalunastamiseks suuri summe kulutama, kui elusate väljastu peale mõelda. Peale äraminekut Kiahsieni linnast võtsid röövlid kõik abinõud tarvitusele suuremate rahasummade väljapressimiseks kaasavõetud pantvangide arvel. Nii, näituseks, saadeti kellelegile rikkale kaupmehele, kelle poeg röövlite kätte sattus, poja parem kõrv tähendusega, et juhtumisel, kui kohe nõutud raha ei saadeta, esimesele saadetisele teine kõrv järgneb.

Õige huvitav kõige selle juures on asjaolu, et üks sõdijatest ülemustest terve salga, kui see oma röövimise töö oli lõpetanud, oma teenistusse võttis ja temast erilise väeosa formeeris.

Eeskujulik perekond.

Mõne nädala eest tapeti Juugo-Slaavias, Cacaki linnas, mitmekordne miljonäär Ilics ära, keda tunti kui kentsakat inimset. Paar päeva peale mõrtsukatöö ilmsikstulekut arreteeriti Ilics'i sugulased, keda politsei kuriteo toimepanemises kahtlustas. Juugo-Slaavia ajakirjandus pöörab suurt tähelepanu sündmuse peale ja ajalehtede teadetest on näha, mispärast just Ilics'i sugulasi mõrtsukatöös kahtlustama hakati.

Tapetu oli omal ajal ülikooli lõpetanud, õppides esialgul usuteadust ja pärastpoole keeleteadust. Peale ülikooli lõpetamist sai Ilics kooliõpetaja kohta, oli eeskujulik pädagoog ja suur seltskonnategelane, keda hea meelega igas perekonnas nähti. Kuid ajajooksul muutus Ilics täielikult, mispärast — ei tea uurijad võinud veel praegu —. Temast arenes ihuskael, kes peaaegu midagi ei söönud, närustes vanades riietes käis ja vanas, poollagunenud majakeses elas. Kui asi ei paranenud vaatamata kõikide katsete peale, mis kord lugupeetud kooliõpetaja kallal sõprade ja kaasteenijate poolt ette võeti, oldi lõpuks sunnitud iseäralist pädagoogi lahti laskma, sest noorsoo kasvatamist ei usaldatud tema kätte.

Cacaki linnas elas keegi Novakovics, lahtilastud kooliõpetaja lähem sugulane. Novakovics oli samasugune ihuskael, nagu Ilics. Omas noores põlves teenis Novakovics kellegi rohukaupleja juures, kes pärast ära tapeti. Seda mõrtsukatööd ei läinud aga kunagi korda selgitada: igatahes on kindel see, et Novakovics varsti peale rohukaupleja surma Cacaki linna kolis ja seal rohukaupluse avas. Ilics astus oma sugulase ärisse ning mõlemad töötasid pikemat aega koos. Mõlemad olivat endid ainult ubadega toitnud; abijõududeks on olnud õpilased, kes arusaadavalt ainult prii ülespidamist said, kuid kellele palka ei makstud. Ühel päeval suri Novakovics saladuslikul viisil. Olgugi, et kõik Ilics'i tapmises kahtlustasid, ei läinud siiski korda mehe süüd kindlaks teha. Novakovicsi suure varanduse ainsamaks pärijaks oli Ilics. Kuid hiljuti tapeti ka Ilics ära, nagu juba tähendatud. Kui politseinikud sellest teada said ja tapetu korteri tungisid, ei leidnud nemad korterist peale surnukeha muud midagi kui seitse kotti ube, vana musta pesu ja tühja, lahtimurtud rahakasti. Neli Ilics'i sugulast arreteeriti kui kuriteo toimepaneid.

Ajakirjanik röövlina.

Saksa ajalehete reportöör Georg Streinisker jutustab huvitavaid lugusid ühe Rumeenia ametvenna, kellegi Nicu Bracu kohta, kes mõne aasta eest üle terve Rumeenia riigi kuuluis oli röövlite salga päälükuna.

Umbes kahekümne aasta eest oli Rumeenias röövlite juht Gila Negru kõikide hirmuks ja politseivõimude kõige suuremaks vaenlaseks. See mees oli oma eluülesandeks teinud vallitsevat sotsiaalset olukorda oma viisi parandada, muidugi mõista nii, et tema ise selle juures hästi teenis; nimelt organiseeris Negru ühe tugeva röövlite salga, kes peaaegu igapäev jõukamate maa- ja linnaelanikkude varanduste kallale tungis, osa röövitud varandusest omale jättis ning teise osa vaeste vahel ära jaotas. Bukaresti ajalehtedes ilmusid igapäev pikad kirjatükid julge röövli vägitegude kohta, suuremalt osalt oli muidugi kõik väljamõeldus. Sel ajal oli Bracu, praegu vana, halli habemega härra, ühe väikse lehe reportööriks; lehte ei loetud palju ning väljaandjatel tuli suurte ainelliste raskustega võidelda. Ettevõtlik Bracu otsustas ühel ilusal päeval kõigi teiste lehtede sõnumisaatjaid üle trumbata, sellega oma lehte vee peal hoida ja oma palka tõsta. Tema tahtmine oli kuulsa röövlite päälükuga tuttavaks saada ja viimase salka astuda. Selleks sõitis noor reportöör maakonda, kus tema teada röövlid viibisid, ning temal läks tõesti korda mõne aja pärast kardetud meest näha ja teda tundma õppida. Kusagil maakõrtsis said mehed kokku, röövlile meeldis noor ajakirjanik, kes muidugi varjas, kes tema on, ja viimane astus röövlite salka. Juba järgmisest ettevõttest lubati ajakirjanikul tegelikult osa võtta. Mehe plaan õnnestas täielikult. Pea igapäev saatis tema oma lehele pikke kirjatükke röövsalga tegevuse üle ja väikest lehte, kellel selle ajani paarsada lugejat, hakati varsti tuhandetes teisendites trükkima. Ajajooksul sai päälük küll teada, kes tema noor kaastöeline tegelikult on, kuid ei pannud seda temale pahaks, vaid luges isegi suure heameelega oma vägitegude kirjeldusi.

Kuid ühel ilusal päeval langes Negru ühes mitme teise salgaliikmega sandarmite kätte. Negru katsus põgeneda, lasti aga politseinikkude poolt põgenemisel maha. Bracu'le anti lehe toimetuse poolt otsukohe käsk Bukaresti tagasi tulla, sest — tähendati ajakirjanikule lehe peatoime-

taja poolt — peale Negru surma ei huvita enam kedagi salga olemasolu ja tegevus. Kuid Bracu seda käsku ei täitnud, vaid astus mahalastud pääliku kohale ja jätkas salgaga oma tegevust. Ja ka edaspidi teatas tema sihikindlalt salga tegevuse üle lehele ja kiitis salga uut päälikut, nii et tema ise isai varstikuulsaks ja oli igapäevaseks kõneaineks. Tapmised olid salga meestele kõvasti keelatud ja tõesti ei olnud ühtegi mõrtsukatööd salga poolt toime pandud selle aja jooksul, kui ajakirjanik tervet tegevust juhtis. Kui kord valitsuse vahetusel Bracu poliitilised sõbrad valitsusse astusid ning salgale ja tema päälikule armu andsid toimepandud röövimiste eest, likvideeris Bracu salga ning sõitis tagasi pealinna.

Austria kriminaalpolitseiniku ülesanded keisririigi päevil.

Hiljuti ilmus trükis väike raamat „Aus der Werkstätte des Kriminalisten“ Emil Baderi sulest, milles käsitatakse kriminaalpolitseiniku tegevust. Raamatus kirjeldatakse, kuidas kriminaalpolitseis ametnikud ja nende ülemused, kantseleiametnikud ning jälgijad kriminaalpolitseinikud igapäevs oma moodi kaasa aitavad kuritegude avalikkustegemisele ja süüdlaste kinnivõtmisele. Autor näitab piltlikult, kuidas tegelikult kriminaalpolitseis elatakse, missuguste raskustega ametnikkudel tuleb võidelda, kuidas see politseiharuharuga praegu töötab ja mis tema ülesannete hulka varemalt, s. o. keisririigi ajal kuulus.

Huvitav on jälgida neid raskusi, millega kriminaalpolitseil enne revolutsiooni Austrias võidelda tuli oma otsekoheste ülesannete täitmisel. Sel ajal, nii jutustab E. Bader, oli „kalesh“ tähtsam kui iga muu asi, olgu see isegi väga rutuline ja tähtis kuritegude jälgimine. Iga ametialitus pidi katkestatud, iga jälgimine ja tagaajamine

otsekohe seisma pandud saama, kui päevakorradele tekkis „kaleshi“ küsimus. „Kaleshi“ all mõistsid tolleaegsed kriminaalpolitseinikud keisri sõiduvankrit.

Üks osa kriminaalpolitsei agentidest oli alaliselt keisri lossis teenistuses, teine osa seisis vahetpidamata keisri suvilossides. Kuid nende alaliste, otsekohe keisri teenistuses seisvate kriminaalpolitsei agentide kõrval pandi terve pealinna aparaat liikuma, kui keiser oma Schönbrunni lossist linna ehk tagasi sõitis, kui tema linnas liikus: väljanäitustele ehk paraadidele läks või muul põhjusel linnas liikus. Juba tund aega enne sõitu pidi kõik ametnikud kohal olema; igale ametnikule määrati väike raioon, mille valve ainult temale kuulus. Ametnikul tuli hoolsasti möödaminejate järele valvata, samuti tänavate uste ja alkende järele vaadata, et kusagilt keegi ei saaks keisri elu kallale kippuda. Samuti kuulus kriminaalpolitseiniku ülesannete hulka valve selle järele, et keegi keisrit sõidu ajal ei pahandaks palvekirja äraandmisega. Kuigi rahva seas palju sellest räägiti, et keiser väga vastutulelik oli, siis teavad kriminaalpolitseinikud kõige paremini, kui vihaseks vana härra saada võis, kui kusagilt tema sõiduriista palvekiri lendas ehk kui sõiduriist oli summutud seisma jääma palvekirja vastuvõtmiseks. Politseipresidendil olid sarnasel juhtumisel kibedad päevad ees ning politseiagent, kelle raioonis sarnane asi sündis, pidi eluaeg selle all kannatama. Kui tema väga tubli ametnik oli, siis jäeti teda küll edaspidi teenistusse, kuid viidi üle kas provintsi ehk pealinna kõige kaugemasse eeslinna ning mingisuguseid lootusi sarnasel mehel paremale ja kõrgemale kohale pääsemiseks ei olnud, vaatamata isiklise tubliduse peale. „Kalesh“ oli sarnase ametniku karjäärile lõpu peale teinud.

Küsimused ja kostmised.

Raiooni ülem J. T. Küsimus. Kui abielupaari vahel on Balti eraseaduse III ja § 36 märkuse põhjal abielu leping sõlmitud, ning see seaduses ettenähtud korras välja on kuulutatud ja kinnitatud, ja lepingus on tähendatud, et abikaasad üksteise võlgade eest ei vastuta, ja kui ühel abikaasadest

enne lepingu sõlmimist oli eravõlgu, samuti ka riigimaksuvõlgu, kas on võimalik sellest varandusest, mis nüüd lepingu järele ühe abikaasa nimel on, võlga sisse nõuda. Jaataval korral, kummal võlal on eesõigus, kas eravõlal või riigimaksuvõlal.

Varandus oli enne lepingu sõlmimist abi-
kaasade ühises korteris.

Vastus. Vastavalt senati seletusele nr. 6532/906 ei või abikaasade varanduse ühi-
suse lahutamise kohta peale nende abielu-
lumist sõlmitud ning seaduses ettenähtud
korras välja kuulutatud abielu leping mil-
leski riivata kolmandate isikute õigusi
abikaasade ühise vara kohta, mis pärast
ka nimetatud vara ei vabasta neist m e h e
võlgadest, mis ühise vara peal lasusid
kuni varanduse ühiseuse muutmiseni abielu
lepingu kaudu.

Vastuvaidlemata korras sissenõutavad
riigimaksu võlad rahuldatakse esimeses
järjekorras.

Nr. 596. Lugeja nr. 477. Küsimus. Kui-

das tuleb mõista välispolitsei ametnikku-
de sõitude tasu suhtes („R. T.“ nr. 4 s. a.),
jaoskonna- ja raiooniülema kohta eraldi,
sõna „oma ametkonna piir“?

Vastus: Arvesse võttes, et „määruses
välispolitsei ametnikkude ametsõitude ta-
su kohta“ („R. T.“ nr. 4 — 1925 a.) § 1
tarvitatud lause „oma ametkonna piirides“
lähemalt § 2 selgitatakse selles mõttes, et
lause all tuleb mõista ametitegevuse piir-
konda, siis tuleks järeldada, et jaoskonna-
ülema ametkonna piirideks tuleb lugeda
jaoskonna piirid ja raiooniülema ametkon-
na piirideks vastava raiooni piirid. Seda
kinnitab ka „riigiteenijate ametsõitude ta-
su seaduse“ („R. T.“ nr. 113 — 1921 a.)
§ 9-da 5 liik.

Väljaandja: Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.

Vastutav toimetaja: E. Maddison.

Tegev toimetaja: O. Angelus.

K u u l u t u s e d.

**Tunnustatakse maksvusetuks järgmised
isikutunnistused:**

V a h v i k, Mihkel Nikita p., v. a. Meremäe
vallaval. 29. 12. 23 a. nr. 701.

K u s m i n a, Marie Vassili t., v. a. Irboska
vallaval. 8. 12. 19 a. nr. 109.

D õ m o v a, Anna Peetri t., v. a. Petseri
vallaval. 16. 2. 20 a. nr. 165/9.

S u l g, Vassili Nasari p., v. a. Paniko-
witschi vallaval. 24. 11. 20 a. nr. 5102.

G e r a s i m o v, Matvei Vassili p., v. a.
Petseri maak. pol. 1. jsk. 16. 5. 22 a.
nr. 62.

K i m m, Karl Jaani p., v. a. Vilo vallaval.
30. 1. 24 a. nr. 98/116828.

P t s e l o v o d o v, Grigori Antoni p., v. a.
Vilo vallaval. 30. 1. 24 a. nr. 116819/95.

S t s c h e r b a k o w, Gavril Aleksei p., v. a.
Irboska vallaval. 31. 7. 20 a. nr. 7067.

P u k s o v, Larion Akenti p., v. a. 16. 6.
22 a. nr. 176/78.

T s v e t k o v a, Anna Ivani t., v. a. 11.
5. 21 a. nr. 9110.

V e t k i n a, Maria Nikolai t., v. a. 16. 3.
20 a. nr. 3340.

G r a f i n i n a, Nadeshda Gavriili t., v. a.
4. 5. 20 a. nr. 4303.

F o m i n s k y, Ivan Feodori p., v. a. 1923
a. nr. 115.

J a k o v l e v a, Nadeshda, v. a. 4. 6. 20 a.
nr. 5152.

S m e s h n o v a, Olga Timofei t., v. a. 29.
5. 20 a. nr. 4813.

K u l i t s o v, Vassili Feodori p., v. a. 18.
5. 22 a. nr. 142/48.

R e t s c h k i n, Pavel, Jermolai p., v. a. 1.
6. 20 a. nr. 4828.

G r u d i n, Feodor Arhipi p., v. a. 22. 1.
20 a. nr. 180/7.

U l a n o v, Aleksei Vassili p., v. a. 15. 8.
21 a. nr. 9236.

H o r e v a, Marina Grigori t., v. a. 29. 3.
20 a. nr. 3833.

J o s e p, Kristiina, v. a. Panikovitschi val-
laval. nr. 5004.

L u i g a s, Nikolai, v. a. Slobodka vallav.
T a m m i s t o, Stepan, v. a. Slobodka val-
laval.

K a s e p u u, Nikita, v. a. Petseri vallaval.
nr. 31/8.

K õ i v i s t, Ivan, v. a. Slobodka vallaval.
nr. 265.

K ü r g, Semjon, v. a. Mäe vallaval. nr. 72.
R a v v a, Gavril, v. a. Slobodka vallaval.
nr. 2225.

K o m a r o v, Nikolai, v. a. Slobodka val-
laval. nr. 509.

M ä r s o, Mihkel, v. a. Slobodka vallav.
nr. 1870.

P i r o g o v, Grigori, v. a. Petseri val-
laval. nr. 1417.

L a i m e t s, Dimitri, v. a. Slobodka val-
laval. nr. 2722.

K a l l a s t e, Vassili, v. a. Slobodka val-
laval. nr. 2317.

S o s s, Grigori, v. a. Mäe vallav. nr. 62.

- Harju, Timofei, v. a. Slobodka vallaval. nr. 3050.
- Gavrin, Peeter, v. a. Slobodka vallav. nr. 359.
- Liivoja, Grigori, v. a. Slobodka vallav. nr. 938.
- Ulend, Grigori, v. a. Slobodka vallaval. nr. 757.
- Samohvalov, Peeter, v. a. Kulje vallaval. nr. 568.
- Rossin, Vassili, v. a. Kulje vallaval. nr. 994.
- Simga, Mihail, v. a. Slobodka vallaval.
- Naudi, Vassili, v. a. Mäe vallav. nr. 572.
- Hrabrova, Aleksandra, v. a. Slobodka vallaval. nr. 2789.
- Kits, Jegor, v. a. Satserinna vallaval. nr. 260.
- Elt, Avdotja, v. a. Slobodka vallaval. nr. 1778.
- Kuuseorg, Evdokia, v. a. Petseri vallaval. nr. 47/45.
- Janson, Jüri Pauli p., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 1. 12. 19 a. nr. 1519.
- Mikita, Hilda Tõnise t., v. a. Koonga vallaval. 14. 9. 21 a. nr. 1221.
- Mõttus, Luise Jaani t., v. a. Viljandi linna pol. isk. 18. 12. 19 a. nr. 5523.
- Lüdig, Dagmar Karli t., v. a. Pärnu mk. pol. linna isk. 17. 7. 22 a. nr. 14937.
- Ernst, Karl Karli p., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 25. 11. 19 a. nr. 480.
- Unifer, Nadeshda Juhani t., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 6. 5. 22 a. nr. 14708.
- Lüdig, Agnes Karli t., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 6. 12. 19 a. nr. 3283.
- Ree, Julie Jakobi t., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 19. 12. 19 a. nr. 6323.
- Kulberg, Alma Pritsu t., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 29. 12. 19 a. nr. 7897.
- Mathiesen, Andrei Jaani p., v. a. Pärnu mk. pol. linna isk. 6. 12. 19 a. nr. 2812.
- Konks, Andres Andrese p., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 3. 12. 19 a. nr. 2350.
- Andreesen, Mihkel Jüri p., v. a. Audru vallaval. 14. 10. 20 a. nr. 336.
- Rosenbaum, Marie Jüri t., v. a. Rääma vallaval. nr. 537.
- Leppmann, Madli Hendriku t., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 22. 12. 20 a. nr. 12790.
- Martinson, Julius Andrese p., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 14. 10. 24 a. nr. 1168.
- Grünstamm, Marie Juhani t., v. a. Saulepi vallaval. 19. 1. 22 a. nr. 765.
- Viilik, Tõnis Ado p., v. a. Jõõpre vallaval. 18. 3. 24 a. nr. 68/85023.
- Soomann, Mihkel Jaani p., v. a. Audru vallaval. 10. 11. 21 a. nr. 508.
- Tohver, Hans Jüri p., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 1. 3. 20 a. nr. 10046.
- Kaupmann, Andrei Karli p., v. a. Pärnu linna pol. isk. 24. 5. 21 a. nr. 13408.
- Tuisk, Karl Mihkli p., v. a. Tori vallaval. 25. 5. 20 a. nr. 649.
- Jantson, Richard Hansu p., v. a. Pärnu maak. pol. linna isk. 8. 7. 20 a. nr. 11533.
- Lepp, Jaan Ado p., v. a. Kirepi vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 158.
- Mager, Julius Johani p., v. a. Viljandi maak. pol. 3. isk. 5. 10. 20 a. nr. 1252.
- Karro, Adeline Johani t., v. a. Tartu linna pol. 1. isk. 18. 12. 19 a. nr. 5515.
- Paltser, Joh. Peetri p., v. a. Tartu linna pol. 3. isk. 9. 5. 22 a. nr. 14213.
- Jakoscheva, Ljubov Nikolai t., v. a. Tartu linna pol. 1. isk. 2. 1. 20 a. nr. 6265.
- Mats, Adele Abrami t., v. a. Tartu linna pol. 1. isk.
- Laurits, Ida Märdi t., v. a. Nõmme pol. isk. 27. 10. 23 a. nr. 540.
- Masing, Richard Romani p., v. a. Tartu linna pol. 3. isk. 14. 12. 20 a. nr. 12346.
- Lamp, Hildegard Gustavi t., v. a. Tartu linna pol. 1. isk. 4. 12. 19 a. nr. 2443.
- Fuchs, Magdaline Karli t., v. a. Uderna vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 382.
- Põderston, Ernst Hendriku p., v. a. Kavastu vallaval. 20. 3. 21 a. nr. 971.
- Lepik, Friedrich Jakobi p., v. a. Tartu linna pol. 2. isk. 2. 12. 19 a. nr. 2371.
- Vissenberg, Johannes Johani p., v. a. Ropka vallaval. 20. 5. 20 a. nr. 776.
- Kriisa, Elmar Jaani p., v. a. Kirepi vallaval. 31. 1. 22 a. nr. 258.
- Mänd, Hilda Karli t., v. a. Laiuse vallav. 30. 1. 20 a. nr. 762.
- Keller, Sophie Heinrichi t., v. a. Rapla vallaval. 5. 9. 22 a. nr. 39.
- Neidorf, Reinhold Mihkli p., v. a. Tallinna linna pol. 1. isk. 20. 10. 20 a. nr. 10290-a.
- Vilein, Voldemar Berta p., v. a. Tartu linna pol. 1. isk. 4. 3. 21 a. nr. 10427.
- Luisik, Marie Jüri t., v. a. Tartu linna pol. 1. isk. nr. 4371.
- Arbeiter, Heino Hansu p., v. a. Tartu linna pol. 3. isk. 9. 3. 21 a. nr. 12895.
- Uin, Davet Juhani p., v. a. Tartu linna pol. 1. isk. nr. 560.
- Siim, Karl Jüri p., v. a. Tartu linna pol. 2. isk. 25. 11. 19 a. nr. 356.
- Roots, Helene Jaani t., v. a. Toolama vallaval. 12. 2. 20 a. nr. 181.

- Strommel, Ann Ludvigi t., v. a. Koor-
küla vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 356.
- Vares, Marie Tõnise t., v. a. V. Suis-
lepa vallaval. 13. 11. 20 a. nr. 517.
- Escholz, Ella Johani t., v. a. Tartu
linna pol. 2. jsk. 4. 2. 24 a. nr. 2329.
- Babina, Tatjana Antoni t., v. a. Tartu
linna pol. 3. jsk. 24. 11. 19 a. nr. 631.
- Veide, Aleksander Jaani p., v. a. Zooru
vallaval. 26. 6. 20 a. nr. 834.
- Hellin, Johannes Johannese p., v. a.
Narva linna pol. ülem. 7. 6. 24 a. nr. 715.
- Madisson, Ella Hendriku t., v. a. Kaa-
repera vallaval. 30. 10. 20 a. nr. 774.
- Panksepp, Karl Jüri p., v. a. Tartu
linna pol. 1. jsk. 26. 9. 19 a. nr. 829.
- Puusepp, Ida Peetri t., v. a. Tartu linna
pol. 2. jsk. 8. 9. 21 a. nr. 18013.
- Praakel, Liisa Jaani t., v. a. Ulila val-
lavall. 22. 2. 21 a. nr. 281.
- Kärtmann, Pauline Johani t., v. a.
Tartu linna pol. 1. jsk. 9. 12. 19 a.
nr. 3343.
- Mäll-Silvonen, Marta Jaani t., v. a.
Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 5930.
- Jürgenson, Johannes Kristjani p., v. a.
Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 15758.
- Tarik, Elmar Vidriku p., v. a. Tartu
linna pol. 2. jsk. nr. 17945.
- Kongo, Minna Jaani t., v. a. Erastvere
vallaval. nr. 1202.
- LaaS, Maali Jaagu t., v. a. Tartu linna
pol. 3. jsk. nr. 13268.
- Kriier, Kadri Andrese t., v. a. Tartu
linna pol. 2. jsk. nr. 1563.
- Meus, Liisa Mihkli t., v. a. Tartu linna
pol. 2. jsk. nr. 9935.
- Rätsep, Lidia Jakobi t., v. a. Tartu linna
pol. 2. jsk. nr. 4605.
- Bombe, Aleksander Jaani p., v. a. Tartu
linna pol. 2. jsk. nr. 10889.
- Janson, Marta Gustavi t., v. a. Tall. 1.
pol. 4. jsk. nr. 6058.
- Opmann, Ida, v. a. Tartu linna pol. 2.
jsk. nr. 10623.
- Maasing, Aleksandra Pauli t., v. a.
Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 14761.
- Sprenk, Artur Hansu p., v. a. Taheva
vallaval. nr. 497.
- Kitsing, Jüri Jaani p., v. a. Tartu linna
pol. 2. jsk. nr. 11786.
- Ehrlich, Aksel Johani p., v. a. Tartu
linna pol. 2. jsk. 1923 a.
- Grünhut, Saara Mendeli t., v. a. Kure-
saare pol. jsk. nr. 2707.
- Eismann, Epp Jaani t., v. a. Tartu
linna pol. 1. jsk. nr. 4851.
- Kudi, Marie Karli t., v. a. Tartu linna
pol. 2. jsk. nr. 13243.
- Rammo, Meeta Anna t., v. a. Mäksa
vallaval. nr. 305.
- Kink, Elmar Emili p., v. a. Tartu linna
pol. 2. jsk. nr. 1397.
- Ossep, Anna Liisa t., v. a. Tartu linna
pol. 2. jsk. nr. 4039.
- Simon, Elviine Jaani t., v. a. Tartu linna
pol. 2. jsk. nr. 19662.
- Räkk, Liisi Jüri t., v. a. Tartu linna pol.
2. jsk. nr. 9325.
- Zobel, Paul Tõnise p., v. a. Tartu linna
pol. 2. jsk. nr. 3159.
- Hering, Elfriede Peetri t., v. a. Tartu
linna pol. 2. jsk. nr. 12256.
- Maasik, Nikolai Jüri p., v. a. Saadjärve
vallaval. nr. 436.
- Suits, Villem Peetri p., v. a. Tartu linna
pol. 3. jsk. 31. 1. 20 a. nr. 8879.
- Grün, Kirill Aleksandri p., v. a. Tallinna
linna pol. 3. jsk. 21. 12. 21 a. nr. 15015.
- Rosländer, Hildegard Augusti t., v. a.
Tartu linna pol. 3. jsk. 31. 12. 19 a.
nr. 6370.
- Kangro, Elfriede Adelberti t., v. a. Rä-
pina vallaval. 5. 3. 20 a. nr. 1794.
- Majorov, Ivan Stepani p., v. a. Vask-
narva vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 883.
- Liigand, Johanna Tõnise t., v. a. Tartu
linna pol. 3. jsk. 5. 12. 19 a. nr. 6628.
- Õunapuu, Aleksander Madise p., v. a.
Tartu linna pol. 3. jsk. 31. 12. 19 a.
nr. 6404.
- Meltsas, Peeter Peetri p., v. a. Pöög-
le vallaval. 30. 3. 22 a. nr. 270.
- Must, August Valentini p., v. a. Tartu
linna pol. 1. jsk. 5. 12. 19 a. nr. 2884.
- Paijo, Emilie Jaani t., v. a. Tartu linna
pol. 3. jsk. 29. 1. 25 a. nr. 153.
- Veltmann, Georg Jaani p., v. a. Tartu
linna pol. 3. jsk. 21. 1. 20 a. nr. 8644.
- Veltmann, Helene Juhani t., v. a. Tartu
linna pol. 3. jsk. 21. 1. 20 a. nr. 8645.
- Link, Hjalmar Hindreku p., v. a. Tall.
linna pol. 4. jsk. 24. 11. 19 a. nr. 21.
- Kukk, Jaan Jaani p., v. a. Tartu linna
pol. 3. jsk. 16. 12. 21 a. nr. 13690.
- Mark, Elviine Johanna Johannese t., v.
a. Tall. 1. pol. 3. jsk. 22. 9. 22 a. nr. 406.
- Sulp, Amalie Rosalie Hansu t., v. a.
Meeksi vallav. 27. 11. 19 a. nr. 31.
- Sintmann, Otto Jüri p., v. a. Tall. 1.
pol. 6. jsk. nr. 2994.
- Kalts, Joosep Jaani p., v. a. Tartu l. pol.
3. jsk. nr. 4016.
- Aarand, Karl Jaani p., v. a. Tartu l. pol.
3. jsk. 23. 3. 20 a. nr. 10131.

- Frey muth, Ada Friedrichi t., v. a. Tartu l. pol. 2. jsk. 15. 10. 20 a. nr. 15634.
- Lappart, Viido Gustavi p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 19. 9. 23 a. nr. 962.
- Waldmann, Eliise Villemi t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 17. 10. 21 a. nr. 13493.
- Kerner, Emilie Rosalie Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 21. 11. 19 a. nr. 274.
- Noorani, Eliise Adami t., v. a. Kooraste vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 486.
- Lukk, August Hansu p., v. a. Rapla vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 324. (21621)
- Odeland, Pauline Jaani t., v. a. Haimre vallaval. 29. 10. 20 a. nr. 750. (21622)
- Stark, Hilda Johani t., v. a. Tallinna linna pol. ülemalt 5. 3. 20 a. nr. 5242. (21950)
- Kulderknupp, Jüri Tõnise p., v. a. Kohila vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 298. (22038)
- Erdel, Martin Tõnu p., v. a. Kohila vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 384. (22039)
- Reisspass, Vilhelmine Johani t., v. a. Kohila vallaval. 22. 3. 20 a. nr. 1764. (22040)
- Obermann, Gustav Matsi p., v. a. Kaiu vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 575. (22115)
- Kütsen, Aliide Hansu t., v. a. Kaiu vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 287. (22116)
- Pihelgas, Amalie Hansu t., v. a. Juuru vallaval. 7. 2. 20 a. nr. 879. (21722)
- Rosin, Aleksander Jüri p., v. a. Juuru vallaval. 2. 1. 23 a. nr. 11. (21723)
- Vuusmann, Anna Jaagu t., v. a. Juuru vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 427. (21724)
- Desenik, Helene Maksu t., v. a. Juuru vallaval. 21. 2. 22 a. nr. 1642. (21725)
- Preismann, Jaan Jüri p., v. a. Juuru vallaval. 16. 8. 20 a. nr. 1411. (21726)
- Kermann, Johannes Johani p., v. a. Juuru vallaval. 20. 1. 25 a. nr. 17. (21727)
- Susi, Villem Villemi p., v. a. Juuru vallaval. 14. 5. 20 a. nr. 1357. (21728)
- Riismann, Kai Jaani t., v. a. Inglise vallaval. 23. 5. 23 a. nr. 40. (21819)
- Viiron, Jaan Jüri p., v. a. Kaiu vallaval. 16. 12. 24 a. nr. 44. (21940)
- Tedre, Marie Jaani t., v. a. Kehtna vallaval. 27. 1. 20 a. nr. 71. (21944)
- Vaksmann, Jüri Johani p., v. a. Kehtna vallaval. 5. 1. 20 a. nr. 19. (21945)
- Laurimann, Ado Jaani p., v. a. Rapla vallaval. 14. 2. 20 a. nr. 907. (21946)
- Patsig, Martin Anna p., v. a. Rapla vallaval. 18. 12. 22 a. nr. 7. (21947)
- Verback, Aleksander Mardi p., v. a. Järvakandi vallaval. 5. 5. 23 a. nr. 56. (21948)
- Kleinfürst, Jaan Jaani p., v. a. Järvakandi vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 132. (21949)
- Perloko, Edvi Jaani t., v. a. Kohila vallaval. 11. 3. 20 a. nr. 1639. (22037)
- Orro, Johannes Johani p., v. a. Hageri vallaval. 29. 10. 23 a. nr. 155/60. (21925)
- Umbert, August Mardi p., v. a. Varbola vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 691. (21927)
- Erich, Marie Karli t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 17757. (21928)
- Reinvaldt, Marie Johannese t., v. a. Kirna-Kohatu vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 765. (21929)
- Metslik, Anna Hindreku t., v. a. Kirna-Kohatu vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 774. (21930)
- Suvorov, Sinovi Vassili p., v. a. Mustvee vallaval. 29. 11. 19 a. nr. 183. (22028)
- Kalda, Marie Johani t., v. a. Kohila vallaval. 10. 6. 20 a. nr. 2007. (22033)
- Bergstein, Karl Karli p., v. a. Kaiu vallaval. 1. 2. 23 a. nr. 11. (22111)
- Krabi, Karl Kustase p., v. a. Kaiu vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 190. (22113)
- Vessmann, Juhani Mari p., v. a. Kohila vallaval. 1. 3. 20 a. nr. 1623. (22034)
- Piilberg, Gustav Jüri p., v. a. Rapla vallaval. 15. 1. 24 a. nr. 317. (21935)
- Tallenhof, Johan Jüri p., v. a. Rapla vallaval. 3. 1. 20 a. nr. 417. (21934)
- Tallenhof, Katta Kristjani t., v. a. Rapla vallaval. 13. 10. 21 a. nr. 2898. (21933)
- Andimaa (Kandimaa), Kai Hindreku t., v. a. Triigi vallav. 31. 12. 20 a. nr. 1463. (21932)
- Kleemann, Mihkel Juhani p., v. a. Kehtna vallaval. 6. 7. 23 a. nr. 92014. (21820)
- Kaunik, Villem Ernsti p., v. a. Inglise vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 220. (21818)
- Palm, Marie Johani t., v. a. Rapla vallaval. 2. 6. 21 a. nr. 2783. (21938)
- Joller, Tõnis Mardi p., v. a. Rapla vallaval. 9. 8. 19 a. nr. 56. (21939)
- Hermann, Eduard Kustase p., v. a. Hageri vallaval. 5. 9. 24 a. nr. 79/152604. (21941)
- Kukk, Voldemar Hindreku p., v. a. Hageri vallaval. 29. 12. 24 a. nr. 141/159. (21942)

- Moose, Ann Karli t., v. a. Järvakandi vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 113. (21943)
- Puum, Jaan Jüri p., v. a. Kohila vallaval. 15. 3. 20 a. nr. 1710. (22036)
- Maalust, Peeter Tõnise p., v. a. Kaiu vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 87. (22114)
- Jurs, Selma Johanna Karli t., v. a. Päidla vallaval. 9. 11. 22 a. nr. 32. (29731)
- Limberg, Hildegard Ferdinandi t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 8. 3. 23 a. nr. 594/53293. (28732)
- Rosenberg, Anna Dimitri t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 4. 12. 19 a. nr. 2432. (28733)
- Välison, Aleksander Mihaili p., v. a. Uuemõisa vallaval. 1. 12. 20 a. nr. 494. (28734)
- Valdmann, Alviine Jaani t., v. a. raudteede pol. ülemalt 26. 2. 20 a. nr. 8310. (28735)
- Toel, Anette Tõnu t., v. a. Tall. 1. pol. 2. jsk. 26. 4. 22 a. nr. 534. (28736)
- Johanson, Elisabeth Jaagu t., v. a. Juuru vallaval. 28. 10. 22 a. nr. 1696. (28737)
- Vomm, Mall Johani t., v. a. Tallinna linna pol. ülemalt 14. 2. 20 a. nr. 7408. (28738)
- Kadak, Anna Joosepi t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 19. 1. 20 a. nr. 7942. (28739)
- Kanter, Johannes Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 21. 6. 23 a. nr. 1161/92722. (28740)
- Frolov, Minna Gustavi t., v. a. Tallinna linna pol. 1. jsk. 19. 12. 19 a. nr. 6349. (28741)
- Tamses, Richard Adolfi p., v. a. Tall. 1. pol. 1. jsk. 17. 8. 22 a. nr. 205. (28742)
- Kiibus, Karl Hansu p., v. a. Tall. 1. pol. 1. jsk. 5. 7. 22 a. nr. 6. (28743)
- Allik, August Ferdinand Jüri p., v. a. Tall. 1. pol. 1. jsk. 27. 4. 20 a. nr. 10080. (28744)
- Kuusk, Rosalie Ado t., v. a. Leisi vallaval. 4. 5. 22 a. nr. 880. (28745)
- Golubov, Ivan, nr. 129. (25018)
- Müller, Prokofi, nr. 1239. (25018)
- Kudräsšov, Ivan, nr. 1251. (25018)
- Borodkin, Peeter, nr. 121. (25018)
- Saharova, Anna, nr. 1740. (25018)
- Kulakova, Tatjana, nr. 57. (25018)
- Horn, Otto, nr. 314. (25018)
- Tamm, Endel, nr. 551. (25018)
- Nukka, Rudolf, nr. 286. (25018)
- Ivask, Anna, nr. 1673. (25018)
- Kask, Johannes, nr. 240. (25018)
- Sokolov, Grigori, nr. 53. (25018)
- Grünbaum, Ivan, nr. 675. (25018)
- Schirokov, Sergei, nr. 2123. (25019)
- Karu, Elmar, nr. 502. (25019)
- Ekimov, Semjon, nr. 16. (25019)
- Ekimova, Anna, nr. 17. (25019)
- Lepp, Johan, nr. 309. (25019)
- Hallik, Jakob, nr. 108. (25019)
- Pall, Johannes, nr. 124. (25019)
- Kromonov, Abram, nr. 196. (25019)
- Kull, Joosep, nr. 1382. (25019)
- Villemson, Hugo, nr. 226. (25019)
- Salum, Artur, nr. 287. (25019)
- Borisova, Pelageja, nr. 712. (25019)
- Uleksin, Ipolit, nr. 185. (25019)
- Paksin, Terenti, nr. 109. (25019)
- Tammer, Herbert Karl Tõnise p., v. a. Tall. 1. pol. 3. jsk. 20. 5. 21 a. nr. 13958. (25999)
- Roos, Jaan Mihkli p., v. a. Peri vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 610. (26665)
- Erdmann, Elmar Pauli p., v. a. Räpina vallaval. 13. 2. 22 a. nr. 1430. (26665)
- Hektor, Aleksander Bernhardi p., v. a. Räpina vallaval. 9. 2. 20 a. nr. 642. (26665)
- Rebane, Peeter Johani p., v. a. Laasva vallaval. 18. 4. 20 a. nr. 307. (26665)
- Troms, Jaan Johani p., v. a. Peri vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 153. (26665)
- Raudsepp, Samuel Mihkli p., v. a. Peri vallaval. 13. 1. 20 a. nr. 745. (26665)
- Tobre, Helene Peetri t., v. a. Kahkva vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 170. (26665)
- Kliimand, Mili Jakobi t., v. a. Meeksi vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 774. (26665)
- Nassar, Adele Jaani t., v. a. Laasva vallaval. 21. 3. 20 a. nr. 243. (26665)
- Pass, Jakob, v. a. Orava vallaval. 30. 11. 19 a. nr. 69. (26665)
- Oia, Rudolf Samueli p., v. a. Räpina vallaval. 27. 4. 20 a. nr. 2119. (26665)
- Oras, Mihkel Mihkli p., v. a. Timo vallaval. 17. 10. 22 a. nr. 593. (26665)
- Rammoo, Alfred Johani p., v. a. Koiola vallaval. 13. 8. 20 a. nr. 718. (26665)
- Kattai, Jaan Mihkli p., v. a. Koiola vallaval. 13. 4. 19 a. nr. 549. (26665)
- Tiitsa, Jaan Johani p., v. a. Timo vallaval. 23. 3. 20 a. nr. 446. (26665)
- Kindsiver, Karl Ado p., v. a. Timo vallaval. 28. 11. 20 a. nr. 537. (26665)
- Kindsiko, August Peetri p., v. a. Timo vallaval. 9. 1. 20 a. nr. 186. (26665)
- Mett, Johan Jaani p., v. a. Timo vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 25. (26665)

- Sõukand, Ella Jakobi t., v. a. Kahkva vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 204. (26665)
- Kresson, Juuli Jakobi t., v. a. Röpina vallaval. 9. 2. 20 a. nr. 666. (26665)
- Koch, Salme Karli t., v. a. Röpina vallaval. 20. 4. 20 a. nr. 2088. (26665)
- Vätsing, Milli Jaani t., v. a. Röpina vallaval. 11. 2. 20 a. nr. 747. (26665)
- Kõlpakova, Pelageja Aleksei t., v. a. Meeksi vallaval. 29. 4. 20 a. nr. 1136. (26665)
- Naruskberg, Oskar Rudolfi p., v. a. Meeksi vallaval. 8. 1. 23 a. nr. 93. (26665)
- Zupsmann, Emilie Hendriku t., v. a. Slobodka vallaval. 18. 2. 20 a. nr. 2093. (26665)
- Raud, Eduard Peetri p., v. a. Orava vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 266. (26665)
- Glaser, Emilie Peetri t., v. a. Orava vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 488. (26665)
- Kirotmann, Oskar Jaani p., v. a. Röpina vallaval. 12. 1. 21 a. nr. 2357. (26665)
- Ust, Friedrich Marie p., v. a. Röpina vallaval. 12. 7. 20 a. nr. 1077. (26665)
- Kirotosk, Klaara Pauli t., v. a. Röpina vallaval. 3. 1. 20 a. nr. 205. (26665)
- Türkson, Frits Jaani p., v. a. Röpina vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 75. (26665)
- Vaaks, Peeter Jakobi p., v. a. Orava vallaval. 9. 12. 19 a. nr. 132. (26665)
- Thalfeldt, Aliide Andrei t., v. a. Pindi vallaval. 12. 4. 20 a. nr. 366. (26666)
- Eichorn, Evald Peetri p., v. a. Orava vallaval. 13. 8. 20 a. nr. 906. (26666)
- Hirv, Pauline Danila t., v. a. Orava vallaval. 9. 12. 19 a. nr. 128. (26666)
- Lepmann, Hindrek Jakobi p., v. a. Kahkva vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 279. (26666)
- Holsting, Emma Jaani t., v. a. Rasina vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 242. (26666)
- Hoole, Arthur Peetri p., v. a. Peri vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 627. (26666)
- Uhuta, Amanda Johani t., v. a. Kooraste vallaval. 1920 a. nr. 792. (26666)
- Konsberg, Alma Peetri t., v. a. Toolamaa vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 37. (26666)
- Urtson, Jakob Peedu p., v. a. Röpina vallaval. 5. 2. 20 a. nr. 345. (26666)
- Mälton, Ida Gustavi t., v. a. Veriora vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 115. (26666)
- Mägi, Elmar Jaani p., v. a. Veriora vallaval. 21. 1. 20 a. nr. 430. (26666)
- Laur, Eduard Peetri p., v. a. Koio'a vallaval. 27. 4. 20 a. nr. 642. (26666)
- Laur, Samuel Peebu p., v. a. Koio'a vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 15. (26666)
- Järveots, Alfred Anna p., v. a. Koio'a vallaval. 17. 8. 20 a. nr. 721. (26666)
- Karolaas, Daniel Mari p., v. a. Koio'a vallaval. 3. 2. 19 a. nr. 339. (26666)
- Sell, Johan Peetri p., v. a. Koio'a vallaval. 2. 1. 19 a. nr. 123. (26666)
- Müürmann, Liisu Jüri t., v. a. Haapsalu linna pol. ülemalt 28. 11. 19 a. nr. 449. (26666)
- Lilienthal, v. a. Narva linna pol. ülemalt 18. 9. 22 a. nr. 384. (27007)
- Nuus, Karl, v. a. Viljandi vallaval. 26. 8. 20 a. nr. 1105. (27008)
- Meisterson, Elena, v. a. Hellama vallaval. 5. 3. 21 a. nr. 678. (27009)
- Haalberg, Maria, v. a. Vönnu vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 118. (27010)
- Viiberg, Johan, v. a. Rikholdi vallaval. 24. 12. 19 a. nr. 394. (27011)
- Sahharevitsch, Ilja, v. a. Tallinna linna pol. 1. jsk. 14. 1. 19 a. nr. 6989. (27012)
- Sepp, Karl, v. a. Keina vallaval. 14. 4. 20 a. nr. 563. (27014)
- Vesterbom, Loviisa, v. a. Rikholdi vallaval. 28. 2. 20 a. nr. 616. (27015)
- Ulm, Marta, v. a. Haapsalu linna pol. ülemalt 20. 8. 21 a. nr. 3363. (27016)
- Brandt, Johannes, v. a. Sutlepa vallaval. 27. 1. 21 a. nr. 403. (27017)
- Brandt, Liisa, v. a. Sutlepa vallaval. 27. 1. 21 a. nr. 404. (27018)
- Leemann, Roman, v. a. Tall. pol. 1. pol. 1. jsk. 11. 3. 19 a. nr. 8370. (27019)
- Proos, August, v. a. Vormsi vallaval. 15. 3. 24 a. nr. 158. (27020)
- Miklii, Ado Hansu p., v. a. Taebila vallaval. 25. 11. 20 a. nr. 215. (27022)
- Viltag, Liisu Ado t., v. a. Haapsalu linna pol. ülemalt 10. 12. 19 a. nr. 1783. (27023)
- Janson, Tõnis Jüri p., v. a. Haapsalu linna pol. ülemalt 1. 12. 19 a. nr. 1208. (27024)
- Selli, Richard, nr. 226. (27491)
- Niiberger, Aleksander. (27492)
- Ivanova, Marie Karli t., nr. 9336. (27493)
- Renke (Renne), Herbert, nr. 13843. (27494)
- Vachrushev, Johanna, nr. 15244. (27495)
- Sesmin, Johannes. (27496)
- Vanasaun, Johannes, nr. 185. (27497)
- Takker, Otto Antoni p., nr. 2455. (27498)

- Naanc, Liisa Mihkli t., v. a. Veltsa vallaval. 1919 a. nr. 305. (28228)
- Kukk, Johan Mari p., v. a. Paadremaa vallaval. 16. 1. 20 a. nr. 190. (28229)
- Nimps, Hendrik Hendriku p., v. a. Lihula vallaval. 11. 3. 21 a. nr. 1432. (28230)
- Kallas, Jüri Jakobi p., v. a. Paatsalu vallaval. 3. 12. 20 a. nr. 330. (28232)
- Liiv, August Aleksandri p., v. a. Lihula vallaval. 28. 3. 20 a. nr. 1007. (28233)
- Koppel, Priidu Madise p., v. a. Lihula vallaval. 30. 3. 20 a. nr. 945. (28234)
- Hellmann, Hans Jaani p., v. a. Saulepa vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 143. (28235)
- Kelder, Priidu Miina p., v. a. Massu vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 104. (28236)
- Liiber, August Jaani p., v. a. Salla vallaval. 2. 2. 21 a. nr. 1419. (28490)
- Maido, Karl Karli p., v. a. Salla vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 636. (28491)
- Kirschbaum, Rudolf Jakobi p., v. a. Salla vallaval. 16. 8. 20 a. nr. 1107. (28492)
- Müllerbeck, Aliide Jüri t., v. a. Salla vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 391. (28493)
- Blumberg, Liisa Jaani t., v. a. Salla vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 738. (28494)
- Kimmel, Johannes Mardi p., v. a. Avanduse vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 279. (28495)
- Tambaum, Karl Juhani p., v. a. Paasvere vallaval. 13. 9. 20 a. nr. 1200. (28496)
- Liibor, Heinrich Mihkli p., v. a. Paasvere vallaval. 19. 9. 21 a. nr. 1382. (28497)
- Liis, Eduard Aleksandri p., v. a. Paasvere vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 502. (28498)
- Metusa, Hendrik Johani p., v. a. Salla vallaval. 15. 10. 20 a. nr. 1174. (28499)
- Remmelgas, Karl Jaagu p., v. a. Venevere vallaval. 26. 3. 21 a. nr. 216. (28500)
- Tikk, Alviine Hansu t., v. a. Holstre vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 564. (29092)
- Luik, Jaak Andrese p., v. a. Tuha'ane vallaval. (29092)
- Johanson, Otto Johani p., v. a. Vana-Suislepa vallaval. (29092)
- Polikarpus, Anton Hansu p., v. a. Viljandi maak. pol. linna jsk. 1920 a. (29092)
- Kookla, Jaan Jaani p., v. a. Vastemõisa vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 358. (29092)
- Lukaschuk, Liidia Peetri t., v. a. Vana-Tänasilma vallaval. (29092)
- Kuppits, Andres Hansu p., v. a. Uue-Suislepa vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 210. (29092)
- Raudsepp, Jaan Hansu p., v. a. Tuha'ane vallaval. (29092)
- Sarv, Georg Hendriku p., v. a. Tuha'ane vallaval. (29092)
- Schütse, Liisa Jaani t., v. a. Vastemõisa vallaval. 1920 a. (29092)
- Mitt, Hans Jüri p., v. a. Päre vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 132. (29092)
- Ruubel, Liisa Ado t., v. a. Päre vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 129. (29092)
- Keppmann, Anu Peetri t., v. a. Viljandi vallaval. (29092)
- Piir, Anu Johani t., v. a. Tarvastu vallaval. 25. 11. 20 a. nr. 1514. (29093)
- Piir, Mari Johani t., v. a. Tarvastu vallaval. 15. 1. 20 a. nr. 1401. (29093)
- Servinski, Aliide Anne t., v. a. Päre vallaval. (29093)
- Rebane, Minna Helene Jaani t., v. a. Viljandi vallaval. (29093)
- Lomp, Juuli Jaani t., v. a. Viljandi vallaval. (29093)
- Ilves, Aleksander Johani p., v. a. Heimtali vallaval. 1920 a. (29093)
- Fatkin, Ivan Kirilli p., v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 1923 a. (29093)
- Heil, Salme Hansu t., v. a. Heimtali vallaval. 10. 1. 24 a. nr. 81. (29093)
- Loigu, Hans Tõnise p., v. a. Sürgavere vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 325. (29093)
- Hansen, Jüri Jaani p., v. a. Vastemõisa vallaval. 1923 a. (29093)
- Kõressar, Emilie Mihkli t., v. a. Viljandi vallaval. 1920 a. (29093)
- Kingissepp, Alma Mihkli t., v. a. Olustvere vallaval. 4. 10. 21 a. nr. 1015. (29093)
- Tuisk, Jaan Tõnise p., v. a. Suure-Kõpu vallaval. 8. 12. 23 a. nr. 112. (29093)
- Kärblane, Peeter Mihkli p., v. a. Viljandi vallaval. (29093)
- Kattus, Jaak Jaagu p., v. a. Tarvastu vallaval. 20. 5. 20 a. nr. 1423. (29094)
- Suigussar, Hans Mihkli p., v. a. Pärsti vallaval. 1919 a. (29094)
- Kiik, Mihkel Karli p., v. a. Viljandi vallaval. (29094)
- Kurg, Mart Jaani p., v. a. Aidu vallaval. (29094)
- Taar, Jüri Mardi p., v. a. Taevere vallaval. 1919 a. nr. 758. (29094)
- Nigul, Helmi Mardi t., v. a. Olustvere vallaval. (29094)
- Lepp, Anna Eeva t., v. a. Olustvere vallaval. 21. 12. 19 a. nr. 526. (29094)

Auksmann, Jaan Hansu p., v. a. Viljandi vallaval. (29094)
 Oja, Aleksander Martini p., v. a. Viiratsi vallaval. (29094)
 Laksberg, Rosalie Tõnise t., v. a. Suure-Kõpu vallaval. 1919 a. (29095)
 Rätsep, Richard Johannese p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 29. 1. 21 a. (29096)
 Unt, Jaan Jaani p., v. a. Holstre vallaval. 1919 a. (29096)
 Tepper, Hans Johani p., v. a. Viljandi maak. pol. linna isk. 1920 a. (29096)
 Mihkelson, Feodor Johani p., v. a. Uue-Kariste vallaval. 22. 4. 22 a. nr. 571. (29096)
 Ernov, Ado Peetri p., v. a. Uue-Suislepa vallaval. 1920 a. (29096)
 Larm, Marie Ado t., v. a. Uue-Võidu vallaval. 1919 a. (29096)
 Eek, Nikolai Johani p., v. a. Tuhalaane vallaval. 16. 12. 20 a. nr. 474. (29096)
 Jõgi, Hans Hansu p., v. a. Vana-Suislepa vallaval. (29096)
 Loopner, Karl Johani p., v. a. Tuhalaane vallaval. (29096)
 Lodi, Elmar Villemi p., v. a. Ahja vallaval. 11. 10. 21 a. nr. 1058. (29191)

Albre, Ida Karoline Karli t., v. a. Kastre-Võnnu vallaval. 25. 10. 20 a. nr. 2657. (29192)
 Koiva, Ida Johani t., v. a. Vana-Kuuste vallaval. 3. 1. 20 a. nr. 354. (29193)
 Adamson, Johannes Peebu p., v. a. Kriidneri vallaval. 28. 1. 20 a. nr. 324. (29194)
 Paal, Johannes Kusta p., v. a. Kambja vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 227. (29195)
 Lill, Karl Daveti p., v. a. Ropka vallaval. 28. 3. 24 a. nr. 126. (29197)
 Annok, Harri Miina p., isikutunnistus, v. a. Ropka vallaval. 7. 9. 20 a. nr. 841, mille peal Tartu maak. rahvaväe kom. otsus 19. 7. 19 a., et kõlbmata § 80 põhjal. (26899)
 Nikopensius, (sünd. Varik), Ida Hendriku t., v. a. Vana-Kuuste vallaval. 7. 1. 20 a. nr. 501. (26900)

KÕIGE ODAVAM
 kellade, kuld- ja hõbeasjade ostukoht.
 Parandustööd.
 VÄIKE KARJA TÄN. 2, TALLINNAS,
P. EICHELMANN.
 OSTAN KULDA JA HÕBEDAT.

„Juhis Politseiametnikkudele“

on nüüdsest peale müügil **alandatud hinnaga**
à 200 marka.

Siseministeeriumi kesk- ja alluvate asutuste
 ametnikkudele **20% hinnaalandusega.**

Saadaval „E. Politseilehe“ talituses,
 Toompea lossis.

Soovi peale saadetakse ka postiga, kus
 juures raamatu hinnale tuleb lisaks arvata
 25 m. saatekulu.